

bb 71./ a cseh iparművészet ... folyt./ bh

a kiállítás ünnepi megnyitóján részt vett marjai józsef külügyminiszterhelyettes, továbbá a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a kki több vezető munkatársa, a kulturális és művészeti élet számos ismert képviselője. ott volt a budapesten akreditált diplomáciai képviseletek több vezetője és tagja. részt vett a kiállításon dr. jirina vydrová, a kiállítás cseh kormánybiztosa is.

demeter sándor, a kki elnökhelyettese mondott ünnepi megnyitót, majd frantisek dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete mondott köszönetet a kiállítás megrendezéséért, hangsúlyozva a két baráti ország közötti kulturális együttműködés jelentőségét.

a kiállítás február 28-ig tart nyitva./mti/

bb. 72. váci mihályra emlékeztek nagykállóban és geszteréden
vid/e fm la 1971. február 9.

a nagykállói járási könyvtár kedden váci mihály emlékműsort rendezett a járási művelődési házban. ratkó józsef, a könyvtár igazgatója, a költő pályatársa méltatta a nyíregyházi születésű és a közelmúltban elhunyt váci mihály irodalmi és közéleti munkásságát, majd bodor tiber színművész, a madách színház tagja adta elő a költő legszebb verseit.

este geszteréden hasonló műsorral emlékeztek váci mihályra. /mti/

bb. 73. időjárásjelentés
gk/e la

1971. február 9.

a meteorológiai intézet jelenti 1971. február 9-én, kedden 19 órakor:

mérsékelt szél

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, már csak néhány helyen havazással, havas esővel, esővel. a reggeli órákban helyenként köd. mérsékelt, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán plusz 1- plusz 6 fok között. /mti/

19.07/8

- 50 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490. 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. február 10.

bb 1. kedvező a főváros járványügyi helyzete - köjál diagnózis januárról

i ms/tr zs bh la

1971. február 10.

elkészült a köjál-nál budapest januári járványügyi diagnózisa. dr. virágh gyula, - a fővárosi köjál járványügyi osztályának vezetője elmondta az mti munkatársának:

- a bejelentésre kötelezett fertőző betegségek vonatkozásában határozottan jól állunk. a megbetegedések száma januárban az előző évek kedvező szintjén, vagy azon alul maradt. tifusz mindössze két esetben fordult elő. a tifusz korokozójához hasonló salmonellák okozta bélhurutok száma valamivel nagyobb volt a szokásosnál, de csak egyedi megbetegedések történtek, ételmérgezés nem fordult elő. ez a következtetés higiéniájának javulására utal. salmonella fertőzések főleg a szennyezett tőkehustól származnak. ezzel kapcsolatban nem lehet eléggé felhívni a figyelmet a személyi higiéné, a tisztaság fontosságára. a nyers-húst soha sem szabad összekeverni a többi ételmiszerrel, különösen veszélyes, ha ugyanazzal a késsel szeleteljük az elkészített ételeket, amellyel előzőleg a nyers-húst vagdaltuk. még a hús-vágódeszkát is csak fertőtlenítés után szabad használni.

/folyt. köv./

- 1 -

10

bb 1. /kedvező a fővárosi ... 1. folyt./ bh

diftéria és fertőző gyermekbénulás - mint már évek óta - most sem fordult elő. a szamárköhögéses esetek száma is elenyésző volt. a hajdan oly félelmetes vörheny is kevés esetben jelentkezett. ez a betegség különben ma már csak enyhe tünetekkel jár, s kórokozója egy streptococcus fajta ellen igen hatásos a penicillin, persze megfelelő többnapos kúra esetén.

- itt kell megemlítenem, hogy amennyire felelőtlen és ártalmas dolog szükség nélkül antibiotikumokat, közöttük penicillint szedni, minden meghűléses betegség esetén, annyira indokolt a penicillinkezelés a streptococcus okozta torokgyulladásoknál, különösen tüszős mandulagyulladásnál. főleg a veszedelmes szövődmények /szívizomgyulladás/ kivédésére. persze csak akkor, ha a kezelőorvos is szükségesnek látja. ilyenkor is csak a többnapos kúra használ, egy-két tablettát szédeése nemcsak hatástalan, hanem egyenesen veszélyes, mert elősegíti a penicillin-érzékenység kialakulását, amely nagyobb mennyiségű penicillin beadásakor azután súlyos allergiát idézhet elő.

- az ugynevezett meghűléses betegségek egyébként meglehetősen nagy számban fordultak elő januárban. nem kis szerepet játszik ebben a gyakori hirtelen időjárás-változás. influenza azonban nem fordult elő.

a disenteria és a hepatitis a szokásos évelejei szinten mozgott. folytatódik a kanyaró „pánikszerű”, visszavonulása. az 1969 őszén megkezdett védőoltások nyomán már tavaly egész évben mindössze 744 eset fordult elő, holott jónéhány évben 10 000-en felül betegedtek meg kanyaróban. az idei január azonban még a tavalyinál is alacsonyabb megbetegedési arányt hozott.

az év első hónapjának járványügyi krónikájához tartozik, hogy a vastag hótakaró miatt élelműktől megfosztott rókákat a hegyvidéki erdőségekből több esetben bemerészködtek a ii. és a iii. kerületbe, kutyákkal is összeverekedtek. három rókát az állatorvosi vizsgálat veszítettnek minősített, egy esetben pedig az elmenekült rókától megmaradt kutya betegedett meg. több védőoltásra is sor került. ezzel kapcsolatban nem árt tudni, hogy a róka rendkívül óvatos állat, a legkisebb neszre is kereked old. a „szelid”, tehát megközelíthető róka veszélyre gyanús. mivel nemcsak az állat marása, hanem nyála is fertőz, még az állat teteméhez sem szabad hozzányulni, minden esetben értesíteni kell a veszedelmes leletről az állatorvost. az óvatosság rendkívül fontos, mert a betegséget csak megelőzni lehet, de ha a tünetek jelentkeznek, akkor már menthetetlen a beteg./mt1/

- 2 -

10

bb 2. ösztöndijas szakmunkások az alföldi olajiparban

vid fm bh hgy

1971. február 10.

az országos kőolaj- és gázipari tröszt nagyalföldi kutató és feltáró üzemének szakszervezeti tanácsa felmérte a munkaerőhelyzetet és megvizsgálta a szakemberképzés alakulását. az üzemnek nagyszámu mérnökre, szaktechnikusra, szakmunkásra van szüksége. az alföld különböző területein 124 technikus irányítja több mint kétezer munkás tevékenységét, a kutató-fúrásokat.

a vállalatnál sajátos ösztöndijrendszert dolgoztak ki, amely tervszerűen segíti a szakember-utánpótlás biztosítását. az egyetemek olajmérnök-, geológus-, gépész-, vegyész és geofizikus-képző szakain jelenleg harmincan tanulnak üzemi ösztöndíjjal. az ösztöndijas technikusok száma pedig eléri a negyvenet.

a nagyalföldi kutató és feltáró üzem példamutató kezdeményezést tett a szakmunkásképzés tervszerű fejlesztésére is. az alföld ipari üzemai közül elsőként fiatalokat küldtek a várpalotai szakmunkásképző intézetbe üzemi ösztöndíjjal. 1969-ben nyolcvanán sajátították el a mélyfúró, elektrolakatos és autószerelő szakmát, jelenleg pedig nyolcvanegyen folytatás autószerelő szakmát, jelenleg pedig nyolcvanegyen folytatnak tanulmányokat az üzem anyagi támogatásával. a speciális szakmunkásképzéssel, az ösztöndijrendszer alkalmazásával elejét veszik a munkaerővándorlásnak, és elősegítik, hogy az egyes munkahelyeken jól képzett szakemberek dolgozzanak./mt1/

-.-

bb 3. elkészült a pályaválasztási prognózis - egyenletlenségek, túljelentkezések várhatók az idén is - ötvenezer érettségiző vall pályaválasztási szándékáról

i sző/gk zs bh la

1971. február 10.

több mint ötvenezer idén érettségiző diákot kérdeztek meg az egyetemi számítástechnikai központ szakemberei: mit szándékoznak tenni, ha befejezték középiskolai tanulmányaikat. a megkérdezettek közül gimnáziumban 27 560-an, szakközépiskolában 16 499-en, technikumban 7180-an végzik tanulmányaikat. a gimnazisták zöme tovább kíván tanulni, a szakközépiskolások és a technikumot végzők közül is csak alig több mint 50 százalék szándékozik munkába állni.

/folyt. köv./

- 3 -

10

bb 3. / elkészült ... folyt./ bh

az idén a felsőoktatási intézményekbe 25 127-en jelentkeznek, így számuk körülbelül háromszorosa a fölvehetőeknek. /a nappali tagozatok első évfolyamaira valójában több mint 14 000 hallgatót vehetnek föl, de a pályázók között sokan lesznek, akik tavaly vagy korábban érettségiztek./ előreláthatólag tehát a jelentkezők kétharmadának csalódnia kell reményeiben.

kevesebben kívánnak viszont szakmát tanulni, mint amennyire szükség lenne. a szakmunkásképzésre jelentkező 2931 érettségizett fiatal az előirányzott keretnek nem egészen 40 százalékát teszi ki, bár egyes divatosnak mondott szakmáknál túljelentkezés várható. érettségi után 15 220-an szándékoznak munkát vállalni, mivel azonban a továbbtanulni kívánók száma összességében mintegy 15 000-rel több a rendelkezésre álló helyeknél, ténylegesen legalább 30 000-en fognak 1971 nyarán vagy őszén munkába állni a végzett középiskolások közül.

az összegezésből többé-kevésbé már előre látható: hol nem vesznek fel minden ~~10~~ tanuló. a fő esélyesek - a jeles és jórándűek - száma nem sokkal több mint 14 000, durva becslések szerint /figyelembe véve a korábban érettségizettek igényeit is/ arra lehet számítani, hogy a legalább jórendű jelentkezők közül minden második felvételt nyerhetne. mégis mi az oka, hogy nagyon sok jó előmenetelű tanuló próbálkozását nem koronázza siker? az egyik: a megpályázható helyekre jelentkezők számának aránytalansága. irreálisan sokan jelentkeznek az idén is az orvosi és gyógyszerészeti, a bölcsész- és a természettudományi karokra./csupán az oda kíváncsi jeles rendűek száma is majdhogyan nem éri a keretszámot/. néhány jellemző adat: az orvostudományi egyetemek keretszáma 628 - erre 1466-an pályáznak összesen. a természettudományi karok 608 helyére 1252, a gyógyszerészeti fakultás 139 helyére 220, ^{aw} a bölcsészkarok 337-es keretére 1565-en, a közgazdasági egyetemek 548 helyére 1495-en, a műszaki egyetemek 2994 helyére 4786-an, az állatorvostudományi egyetem 55 helyére 197-en, a jogtudományi karok 236 helyére pedig 1024-en pályáznak.

ugyanakkor kívánatos lenne mind a műszaki, mind az agrárszakemberképzés vonatkozásában, hogy növekedjen a felsőfokú végzettségű technikusok, üzemmérnökök száma. ez ugyanis hiányzó szakembertípus. mégis a műszaki érdeklődésű tanulók többsége idegenkedik a felsőfokú technikumoktól, főiskoláktól, pedig ezekben viszonylag könnyebben lehet bejutni.

/folyt. köv./

- 4 -

Tb

bb 3./ elkészült... 2. folyt./ bh

az 1971-72-es tanévre több mint 7000 érettségizett tanulót várnak a szakmunkásképző iskolák. ezzel szemben felmérések szerint csak 2931-en szándékoznak szakmunkásképző intézetben továbbtanulni. emellett még több mint 15 000 diák kíván a középiskola után munkát vállalni.

az idén is irreálisan sokan választották a divatos - műszerész, motorszerelő és vendéglátóipari - szakmákat. a lányok jelentkezési aránya ebben a vonatkozásban az összes jelentkezőhöz viszonyítva elég kedvező, a rendelkezésre álló kerethez viszonyítva azonban kevés. a legutóbbi években országosan mintegy 4000 érettségizett tanulót vártak az egészségügyi szakiskolákba, de csak mintegy kétezeren jelentkeztek, illetve nyertek felvételt. a gép- és gyorsíró iskolákba jelentkező 500 - zömében gimnazista - leánytanuló felvételénél különösebb akadály az idén sem várható.

figyelemre méltóak a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulási szándékait tükröző adatok. a korábbi évekhez képest valamivel többen kívánnak felsőoktatási intézményben tanulni: a fizikai dolgozók gimnáziumba járó gyermekei közül 47,9 százalék, a szakközépiskolákban tanulók közül 24,9 százalék, a technikumban érettségizők közül pedig 46,9 százalék - együttesen a középiskolát végzők 39 százaléka. ez az elmúlt évhez képest némi javulást jelent: akkor ugyanis 36,7 százalék szándékozott felsőoktatási intézménybe jelentkezni./mti/

--

bb 4. matyórózsás husvétii tojás exportra

vid fm bh hgy

1971. február 10.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezetben megkezdtek a matyórózsás husvétii tojások festését. az idén ebből mintegy ötezer darabot készítenek, nagyjából exportra, de jut belőle a hazai ,, locsolóknak,, is.

a matyó szövetkezet ügyeskező ,, pingáló asszonyai,, a gazdag és változatos matyó formakincsrel festik tele a tyuktojásokat: pirosszínű matyó rózsával, zöld, kék, sárga gírlándokkal, amelyek teljesen megegyeznek a himzéseknél használt formákkal. a tojásfestők úgy ,, beborítják,, - tojás néjét, hogy egy négyzetcentiméter sem marad festetlenül./mti/

--

- 5 -

Tb

bb 5. karbantartási kötelezettség, bérbeszámítás - az új lakás-
ügyi jogszabályok rendelkezéseiből

i hi/pá/ny zs la

1971. február 10.

a lakásbérleti jogviszonyra vonatkozó új szabályozások között - különösen a fővárosban - általános érdeklődésre tartható számot az ingatlankezelő vállalat, illetve a bérlőket terhelő karbantartási, felújítási kötelezettség rendezése. a lakásbérletről szóló kormányrendelet szerint a bérbeadó köteles gondoskodni az épület karbantartásáról, a falak és a közös használatu helyiségek hibáinak megszüntetéséről, a közterületre néző ajtók és ablakok külső felületeinek mázolásáról. a bérlő gondja viszont a lakás burkolatainak, ajtóinak, ablakainak és berendezéseinek karbantartása; az elektromos vezetékben a fogyasztásmérőtől kezdődően keletkezett hibák kijavítása, a kapcsolók és csatlakozóaljok cseréje, továbbá az épületben, annak központi berendezéseiben, a lakás berendezéseiben okozott károk helyreállítása, a lakás tisztántartása. nem köteles a bérlő a hibát kijavítani, ha azt elemi csapás, vagy a bérbeadó mulasztása okozta. Lokat

a lakásberendezés felújításával, cseréjével kapcsolatos költség 50-50 százaléka a bérbeadót, illetve a bérlőt terheli. mentesül a bérlő a költségektől, ha a felújítás, csere a bérbeadó mulasztásából vált szükségessé, vagy ha arra az épület felújításával kapcsolatban kerül sor, továbbá ha a bérlő a lakásberendezés használatáért különdíjat fizet. ha viszont a berendezést a bérlő hibájából kell felújítani, illetőleg kicserélni, akkor a teljes költség őt terheli.

a bérbeadó az életveszélyt okozó, továbbá az épület állagát veszélyeztető - általában azonnali beavatkozást igénylő - hibák esetében haladéktalanul köteles intézkedni, kevésbé sürgős esetekben pedig általában az épület karbantartásával, vagy felújításával összefüggésben tartozik kötelezettségét teljesíteni. a jogszabály kimondja: ha a bérbeadó, illetőleg a bérlő a kötelezettségét határidőn belül írásbeli felszólításra sem teljesíti, a másik fél a szükséges munkát helyette és költségére elvégeztetheti. az életveszély elhárításához nem szükséges az írásbeli felszólítás, elegendő az egyidejű értesítés.

/folyt köv/

-6-

To

bb 5. / karbantartási .....folyt/ny

ha a bérbeadó az azonnali beavatkozást nem igénylő hibák megszüntetéséről kellő időben nem intézkedik - például a lakásberendezés felújítását vagy cseréjét 30 napon belül, az egyéb munkát pedig egy éven belül, illetőleg az épületfelújítás jellegűt két év alatt nem végzi el, vagy határidőre nem vállalja-, a bérlő a szükséges munkát a bérbeadó költségére elvégeztetheti.

a rendelet fontos szakasza a bérbeszámítási jogra vonatkozó rész. ha a bérlő a bérbeadó előzetes hozzájárulásával emeletráépítéssel, toldalék építéssel, műszaki megosztással stb. lakást létesített vagy helyreállított, a költségek 75 százalékát a lakásbérbe beszámíthatja. viszont a teljes költséget követelheti, ha a lakás átadásakor észlelt hibák, hiányosságok megszüntetéséről - a bérbeadó helyett - gondoskodott, vagy az átalakítással, korszerűsítéssel a lakás alapterületét, komfort-fokozatát, esetleg a lakószobák számát növelte, továbbá ha állami lakásban egyedi gáz-, vagy elektromos fűtő-, illetőleg melegvíz-szolgáltató berendezést szereltetett fel. az említett költségeket a havi lakbér 75 százalékának megfelelő részletekben lehet ,, lelakni,,.

s egy sokakat érdeklő rendelkezés: a bérlő a lakbérrel szóló külön jogszabályban megállapított bérmérséklést kérheti, ha a lakás műszaki állapota különösen kedvezőtlen/ a lakás aláducolt, egészségre ártalmas, nedves stb/. ha a bérbeadó az ilyenirányú kérelmet nyolc napon belül nem ismeri el, a bérlő további nyolc napon belül a bírósághoz fordulhat. /mt/.

--

bb 6. fejér megyei farsangi népszokás: a mohai tikverőzés

vid/fm/ny la

1971. február 10.

fejér megyében már csak egyetlen farsangi népszokást tartanak számon, a mohai tikverőzést. a falu fiataljai az idén is felelevenítik a hagyományokat, s február 23-án megrendezik a télkergető, tavaszhivogató, termékenység-varázsló farsangi ünnepséget. a mohai farsangolás hajnalban kezdődik. az ijesztő maskarákban bujt, álarcos tikverő legények, s a menyecskeruhás tojásszedők, kereplők hangja mellett, kiabálva járják végig a falut, betérnek a házakba, tréfás rigmusokkal köszöntik a ház népét, majd nagy riadalmat okozva a baromfiudvar szárnyas lakói között, bebujnak a tyukólakba, s ,, elrabolják,, az aznapi tojástermést. kifelé menet az asszonyokat köszöntik fel ,, termékenységvarázsló,, korommal kenik be az arcukat, hogy gyermekáldás köszöntson a házra.

az összegyűjtött tojásokból este közös rántottalakomát rendeznek a tikverőzők, s tánccal, dallal bucsuznak a farsangtól./mt/

--

-7-

To

1970. évi 7. tovább nőtt a házassági bontóperek száma - emelkedő for-
galom a bíróságokon

1 bc/tr/ny zs la

1971. február 10.

a bíróságok elmúlt évi ügyforgalmának alakulásáról tájékoz-
tatták az igazságügyi minisztériumban az mti munkatársát:

a járásbíróságokhoz és a megyei bíróságokhoz - ideértve a
városi, városi kerületi bíróságokat és a fővárosi bíróságot is -
csaknem 336.000 első- és másodfoku büntető és polgári peres ügy
érkezett, 1.7 százalékkal több, mint az előző évben.

ami a megoszlást illeti: elsőfoku büntetőügy több mint 94.000,
ellenkezeti büntetőügy mintegy 23.000 érkezett a bíróságokhoz,
az elsőfoku polgári perek száma meghaladta a 187.000-et, a felleb-
bezetteké pedig a 31.000-et.

a járásbíróságokhoz érkezett büntető ügyeken belül a közvá-
das ügyek száma - az 1970. évi 7. tvr. alapján a nyomozás során
alkalmazott eljárási kegyelem ellenére - egy százalékkal nőtt,
ugyanakkor a magánvádas ügyek száma 1.2 százalékkal csökkent.

a járásbíróságokhoz érkezett polgári peres ügyek száma 1.9
százalékkal emelkedett a megelőző évhez képest. figyelmet érde-
mel, hogy a házassági bontópereknek az elmúlt években tapasztalt
állandó emelkedése 1970-ben is folytatódott: számuk az előző évi
33.500-ról több mint 35.000-re, csaknem öt százazékkal emelkedett.
/ a központi statisztikai hivatal napokban közzétett jelentésé-
nek adatai szerint a múlt évben 23.000 válás történt Magyarorszá-
gon/. egyes családjogi perek száma is emelkedést mutat: így példá-
ul a házasságból született gyermekek tartásával kapcsolatos perek
száma az előző évi 32.000-ról 33.000-re, mintegy három százalé-
kal emelkedett.

a kisajátítási eljárásból eredő kártalanítási perek számá-
ban 7 százalékos emelkedés mutatkozott az elmúlt esztendőben. a
tulajdonjoggal kapcsolatos egyéb perek, valamint a szerződésen ki-
vüli kártérítéssel kapcsolatos és a szerződésen alapuló jogvi-
szonyokból eredő perek száma szintén nőtt. figyelmet érdemel az
is, hogy a járásbíróságoknál indult polgári nem peres ügyek száma
az 1969. évi 154.000-ről tavaly 184.000-re nőtt. ezt főleg a fi-
zetési meghagyás útján érvényesített követelések számának jelen-
tős növekedése idézte elő. /mti/

-8-

1970. évi 8. negyvenezer régészeti emlék

vid/fm/ny ngy

1971. február 10.

a miskolci herman ottó múzeumban dr. kemenczey tiber és
k. végh katalin régészek befejezték a tavalyi ásatások leletanya-
gának feldolgozását. több mint ezer tárgyat vettek számba, s ezek-
kel együtt a múzeum régészeti gyűjteménye immár negyvenezer lele-
tet tartalmaz.

a tavalyi esztendő különösen sikeres volt, mert nagyértékű
ritkaságok kerültek elő az ásatások során. ezek közül is kiemel-
kedik az alsódobszai kincslelet. az egykori - későbronzkori - tu-
lajdonos tíz arany karperecet, negyven különböző bronztárgyat
- sarklót, fokost, baltát és ruhadíszeket - rejtett el,
amelyek megközelítőleg háromezer év után kerültek ismét felszín-
re.

prügy község határában az időszámítás előtti 9. századból szár-
mazó kimmer bronzleletet találtak egy urnában. a régészet,, ti-
tokzatos nép,, - ként tartja számon a kimmereket, akiknek erede-
téről, vándorlásáról igen keveset tudnak. különösen értékes a
hatvan darabos leletből a kis bronzüst, valamint az európai rit-
kaságnak számító, lőfejet ábrázoló bronzfokos, ami kaukázusi ere-
dre utal.

kistokaj környékén honfoglaláskori temetőt találtak, s negy-
vennégy sirt tártak fel, amelyekből sok ezüstitárgy került elő.
az ezüst pappereceket, ruhadíszeket, gyűrűket a női sírok tar-
talmazták, míg a férfiak temetkezési helyén szinte egyetlen lelet-
re sem bukkantak. a kistokaji honfoglaláskori temető feltárását
az idén folytatják. /mti/

-9-

To

bb 9. újabb csatornaszakadás a xviii. kerületben

1 v/mm bh -cz

1971. február 10.

újabb csatornaszakadás történt kedden a xviii. kerületi állami lakótelepen. a korábbi hibák közül egyet már megjavítottak, jelenleg pedig két szakaszon /6 és 8 méteren/ dolgoznak a csatornázási művek emberei.

szerdán délelőtt a csatornát egy csatornamosó gépkocsival tisztították. az elmúlt napok eredményeként / amely két szivattyú, egy szivógépkocsi és 25 ember fáradhatatlan munkájának köszönhető / már nincs víz a lakásokban.

amennyiben további csatornaszakadás nem történik, a hét végére a hibákat kijavítják./mti/

-. -

bb 10. balesetek munka közben

1 v/mm bh -cz

1971. február 10.

az újpalotai lakótelep építkezésén a 7-es számú épület 10. emeletén a betonelemet kitémasztó vasrud egyike eltört és egy 38 mázsás betonelem rádőlt ruzsa andrás 25 éves hegesztőre, a 43-as számú építőipari vállalat dolgozójára. ruzsa andrás a helyszínen belehalt sérülésébe. a felelősség megállapítására a vizsgálat megindult.

x x x

az esztergomban a pestvidéki gépgyár hegesztőmihelyében fémlemez oxidálás közben burfár irén 22 éves dági lakog életveszélyes, herczinger jános 21 éves esztergombai, lakatos mihály 35 éves esztergomi lakos, betanított munkások súlyos, kripta sándor 31 éves betanított munkás, esztergombai lakos kisebb gázmérgezést szenvedett. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség szakértők bevonásával folytatja.

x x x

dunaföldvárrott geszler ferencné 43 éves háztartásbeli az udvaruk hátsó részében egy két méter magas partoldalból homokot ásott ki, s közben rázuhant a föld. a szerencsétlen asszony szörnyethalt./mti/

-. -

- 10 -

9.33 bh

10/11/10

bb 11. a gondatlanság újabb áldozatai

1 v/mm bh -cz

1971. február 10.

nyergesújfalun fazekas ferenc 52 éves nyergesújfalui lakos segéd-motorkerékpárjával szabálytalanul kanyarodott és összeköszött egy mellette haladó tehergépkocsival. fazekas sérüléseibe a helyszínen meghalt.

szentendre határában egy hév-szerelvény halálra gázolta gavaldik kálmán 55 éves téesz-tagot, aki tiltott helyen közlekedett a sínek között.

nagylengyel község határában lukács lászló 35 éves villamosági műszerész személygépkocsijával elütötte az ittasan haladó rózsás józsef 58 éves foglalkozás nélküli, nagylengyeli lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van./mti/

bb 12. építészeti nívódíjat alapított a nagykanizsai városi tanács

vid ká bh -cz

1971. február 10.

százezer forintos építészeti nívódíjat alapított szerdai ülésén a nagykanizsai városi tanács végrehajtó bizottsága. a díjat azoknak az építész tervező, vagy kivitelező közösségeknek részére alapították és adományozzák, akik a városképbe legjobban beillő, a funkciójának legjobban megfelelő létesítményeket terveznek, illetve építenek. a nívódíjat először a jelenlegi tervidőszak végén ítéli oda./mti/

-. -

bb 13. kisiklott egy 67-es villamos - kábel-hiba a 70es és 78-as trolibusz útvonalán

1 v/pá bh -cz

1971. február 10.

szerda délelőtt 9 óra 8 perckor kisiklott egy 67-es villamos a döbrentei téren. a szerelvényt 12 perc alatt visszahozták a sínekre. személyi sérülés és anyagi kár nem keletkezett.

/folyt. köv./

10.45 bh

10/11/10

- 11 -

bb 13. /kisiklott ... folyt.../ bh

a bkV-nál elmondták, hogy a kisiklások oka legtöbbször aláváltás - a szerelvény meg a váltó fölött halad, amikor az már átugrik az ellenkező oldalra - tavaly 47 esetben fordult elő. egyéb pálya-hiba miatt is történhet kisiklás, például nyombővülés esetén, amikor a sín pár egymástól eltávolodik.

a döbrentei téren váltó-hiba okozta a kisiklást.

x x x

kábelhiba miatt a 70-es és a 78-as trolibusz csak az aluljáró-nagymező utca, illetve a garai utca-nagymező utca között közlekedik. a majakovszkij utca és nagymező utca sarkától, a kossuth térig autóbuszok szállítják az utasokat.
/mti/

--

bb 14. műanyag bevonatu háztartási edények - közszükségleti cikkeket is gyárt a borsodnádasi lemezgyár

vid ká bh -cz

1971. február 10.

a borsodnádasi lemezgyárban közszükségleti cikkeket is készítenek. a kislakásépítők számára például az év végéig horganyzott lemezből negyvenhétmillió forint értékben gyártanak komplett ereszcatornákat, lefolyókat és kiöntőket. 2.5 millió méter épületbádog elemet adnak át folyamatosan a vas-nagykereskedelmi vállalatnak. a közszükségleti cikkek választékát a második félévben tovább bővítik. új terméként megkezdik a horganyzott vödrök, locsoló-kannák és mosófazekak gyártását. ezekből évente kétmillió darabot állítanak elő. az épületbádog elemeket és a háztartási edényeket műanyag bevonattal látják el./mti/

--

bb 15. bevetették a ,, mezei flottát,, csongrádban

vid ká bh -cz

1971. február 10.

csongrád megyébe visszaérkeztek - téli pihenőjük után - a növényvédelmi repülőgépek és ahol a startoló helyek felszikkadtak, megkezdődött a munka, az őszi gabonafélék repülőgépekről történő műtrágyázása. a mezei flotta hasznos területét elsősorban azokra a táblákra szórja le, amelyekre a talaj állapota miatt nem tudnak rámenni a traktorvontatású műtrágyaszóró berendezések. a csongrádi tsz-ekben és állami gazdaságokban mintegy 8000 hold őszi vetést borított a talajvíz és a buzaföldek egy részén még most is víz áll. ezeknek a kalászosoknak a megmentését tekintik elsőrendű feladatuknak a növényvédelmi repülők és a belvizektől sanyargatott vetésekre juttatják el legkorábban a növény fejlődését gyorsító műtrágyát./mti/

--

- 12 -

10.55 bh

hbb 16. péter jános moszkvába utazott

mm bh -cz

1971. február 10.

péter jános külügyminiszter moszkvába utazott, hogy a magyar népköztársaság nevében aláírja a tengerek és óceánok fenekén és annak alattalajában nukleáris és más tömegpusztító fegyverek elhelyezésének tilalmáról szóló szerződést, amelyet az ENSZ közgyűlés 25. ülészsaka hagyott jóvá./mti/

--

bb 17. 15 000 hétvégi telket parcelláznak pest megyében

vid gö ká bh -cz

1971. február 10.

a telekgazdálkodás helyzetéről tárgyalt szerdai ülésen a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága megállapította: a harmadik ötéves tervidőszakban a családi házakhoz szükséges telkeket időben az építők rendelkezésére bocsátották, s ez is hozzájárult ahhoz, hogy a tervezettnél 2323-al több lakás készült a megyében. jelenleg csaknem 31 000 telek vár gazdára, s a községi tanácsok további 13 000 parcella kijelölését tervezik. ez bőségesen elegendő a negyedik ötéves tervben várhatóan épülő 22 000 családi házhoz.

a megye negyedik ötéves tervében 15 000, hétvégi üdülésre alkalmas telek parcellázása szerepel. többségük a főváros környékén fekszik, s elsősorban a budapesti lakosok pihenését szolgálja majd. a végrehajtás jó ütemben halad: eddig 2027 hold terület került a tanácsok kezelésébe. a ráckevei járásban, a soroksári duna-ág mentén a közép-dunavölgyi vízügyi igazgatóság 2227 telket adott át az illetékes községi tanácsoknak.

megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a hétvégi telkek iránt továbbra is igen nagy az érdeklődés, úgyhogy a ,, kedvelt,, tájakon, elsősorban a duna-kanyar néhány területén nem is tudják teljes egészében kielégíteni az igényeket.
/mti/

--

- 13 -

11.10 bh 10/11³²

bb 18. tűz a filmgyárban

v/mné le bh -cz

1971. február 10.

szerda délelőtt fél tíz tájban a magyar filmgyártó vállalat budapesti gyarmat utcai telepén a pirotechnikai műhelyben robbanás és tűz keletkezett. hárman súlyosan, tizen pedig könnyebben megsérültek. a tűzoltóság azonnal a helyszínre sietett és a tüzet rövid idő alatt eloltotta. a vizsgálat megindult./mti/

.-.

bb 19. sándor józsef köszöntése

pá bh -cz

1971. február 10

sándor józsefelvtársat, az mszmp központi bizottságának tagját, a kb irodájának vezetőjét 60. születésnapja alkalmából köszöntötte kádár jános és biszku béla, s átadta neki a központi bizottság üdvözlő levelét./mti/

.-.

bb 20. hivatalos személlyel erőszakoskodott - négyévi szabadságvesztésre ítélték

vid/ká kcs -cz

1971. február 10.

nyolc esetben állt már bíróság előtt - s ebből háromszor hatósági közeg elleni erőszak miatt - butykai alfréd halmaji lakos. három évi szabadságvesztésének letöltése után múlt év novemberében szabadult - de három nap múlva már ismét letartóztatták. a miskolci tiszai pályaudvaron itálisan egy nővel erőszakoskodott. a szolgálatot teljesítő rendőr felszólítására nem hagyta el az állomás épületét, hanem durván szidalmazta őt, majd tettelegesen bántalmazta. a nekivadult férfit a rendőrnek csak az ott tartózkodók közreműködésével sikerült megfékezni és megbilincselni.

a miskolci járásbíróság visszaesőként elkövetett hivatalos személy elleni erőszakban mondta ki bűnösnek butykai alfrédot, s ezért négy évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától öt évre eltiltotta.

az ítélet ellen a vádlott enyhítésért fellebbezett./mti/

.-.

12.40/kcs
9

-14-

bb 22. időjárásjelentés

bh -cz

1971. február 10.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán, 13 órakor:

párás, ködös idő

a szovjetunió európai területei fölé hideg, sarkvidéki levegő áramlott, és a folyamatos utánpótlás miatt, zord, téli időjárás alakult ki. ma hajnalban moszkvától északabbra eső részen mínusz 32, mínusz 34, de számos helyen mértek mínusz 20, mínusz 25 fokot. a hideg levegő mérsékeltebb hullámai lengyelországot, a keleti kárpátokat, a fekete-tenger vidékét, valamint törökországot is érintik, és szórványos havazást okoztak. kontinensünk nyugati részén továbbra is az enyhe, óceáni páradus levegő hatására, főként a hajnali és reggeli órákban többfelé ködös az idő, de a ködök megszűnése után a nappali hőmérséklet néhány fokkal az átlag felett alakult.

hazánkban kedden jobbra erősen felhős volt az ég. az elmúlt 24 óra folyamán szórványosan havazott, a dunántúlon pedig egy-két helyen esett az eső, és ködszítálás volt. a lehullott csapadék sehol sem érte el az 1 mm-t. a hőmérséklet napközben a dél-dunántúlon 10 fok felett, az ország középső részén 3-8, északkeleten pedig 0, és 3 fok között alakult. szerdán hajnalban mínusz 4, plusz 5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt erősen felhős, párás idő volt, észak-keleten egy-két helyen havazott. a hőmérséklet 11 órakor 1-7 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 6,2 fok volt, 6,1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm. alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban ködös idő, helyenként ködszítálással. szerdán keleten egy-két helyen még gyenge havazás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0, plusz 5 fok között, keleten kevéssel 0 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 3-8 fok között.

a duna vízállása budapestnél 220 centiméter./mti/

.-.

13.00 / 15.30
bh

- 15 -

bb-21. csődbe jutott egy szövetkezeti építővállalat - a siklósi termelészövetkezet vette át az építőmunkásokat

vid/ká kcs -cz

1971. február 10.

a közismerten súlyos építőipari kapacitáshiány ellenére csődbe jutott egy szövetkezeti építőipari vállalat. a siklósi járás termelészövetkezetei alapították a közös építőipari vállalkozást, azzal a céllal, hogy mezőgazdasági beruházásaikat gyorsan és olcsón megvalósíthassák. az ugynevezett töváll csaknem száz embert foglalkoztatott és sok gazdasági, falusi épületet hozott tető alá. ám a munka szervezetlensége, az indokolatlanul felduzzasztott létszám, a rossz munkamorál, a gyakori anyaghiány és egyéb hibák odavezettek, hogy az 1969-es évet több mint egymillió forint veszteséggel zárta a vállalkozás. mivel az 1970-es év folyamán sem tudott rendbe jönni, a siklósi járási tanács végrehajtó bizottsága szanálási eljárást indított a veszteséges töváll ellen. a szanálás során a tagszövetkezetek között ellentétek merültek fel, abban a kérdésben, hogy ki viselje a deficit terheit. hosszú bírósági eljárás kezdődött, amelyre a közelmúltban a legfelsőbb bíróság ítélete tett pontot: kimondotta, hogy a tagszövetkezetek egyaránt felelősek a közös vállalkozás gyenge működéséért és így mindegyiknek viselnie kell a csőd anyagi következményeit.

a tövállt felszámolták, dolgozóit és felszerelését az egyik alapító termelészövetkezet, a siklósi magyar-bolgár testvériség tsz vette át. önálló építőbrigádot szervezett a volt vállalkozásból, megtartva a szorgalmas munkásokat és a szükséges gépeket./mti/

--

bb 23. a vidék szociálpolitikai helyzetét, a gyermek- és ifjúságvédelmet, a nők életkörülményeit vizsgálja az idén a bács megyei népi ellenőrzési bizottság

vid ká bh -cz

1971. február 10.

szerdán ülést tartott a bács-kiskun megyei népi ellenőrzési bizottság. az elmúlt év összefoglaló jelentését értékelve megállapították, hogy 1970-ben 141 témát vizsgáltak, s -a lakosság bejelentése alapján - 272 közérdekű ügyben jártak el. a munka alaposságát jellemzi, hogy a kivizsgálás során 692 üzemi egységet ellenőriztek, 1378 népi ellenőrzésével. gondoskodtak arról is, hogy a termelés eredményességére vonatkozó vizsgálati anyagot publikálják az érintett üzemekben, vállalatoknál. szabálysértések, visszaélések kiderítése után 64 esetben folytattak le fegyelmi eljárást, többnyire vezető beosztásúak ellen.

/folyt. köv.

- 16 -

13.05 bh

bb 23. / a vidék ... folyt./ bh

sok munkát adott, s ad a népi ellenőrző bizottságoknak az egyes létesítmények rossz kivitelezéséből származó ügyek kivizsgálása. egész sor példa bizonyítja, hogy a kooperációs kivitelezésű beruházásoknál nem kielégítő a munka szinkronizálása, gyakori a konstrukciós hiba. a mélykúti béke termelészövetkezet új szakosított sertéstelepét - amely egyéves készéssel készült el - 33 alvállalkozó hozta létre. ebből adódik a mértéktelen többletköltség, ami 31 százalékkal csökkenti az üzem évi nyereségét. a mélykúti új élet termelészövetkezetben elkészült sertéskombinátnál hasonló a helyzet: a különböző vállalkozók hiányos munkájából eredően már az első évben több millió forint veszteség érte a tsz-t. itt még tervezési hibák is előfordultak, rossz és hiányos a technológiai felszerelés.

az ülésen az ideai feladatokat is megszabták. a bács-kiskun megyei népi ellenőrzési bizottság 1971-ben a vidék szociálpolitikai helyzetét vizsgálja, elemzi a szociális és kulturális célokat szolgáló vállalati, illetve szövetkezeti alapok felhasználását, foglalkozik a gyermek- és ifjúságvédelem egyes kérdéseivel, az óvodák, napközi otthonok költségvetési gazdálkodásával, s tanulmányozza a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetét, életkörülményeit./mti/

--

vbb 24. a pécsi modern képtár legszebb grafikái a kaposvári rippl-rónai múzeumban

vid ká bh -cz

1971. február 10.

a kaposvári rippl-rónai múzeu legszebb képeiből múlt év őszén pécsen rendezett kiállítás viszonzásaképpen szerdán kaposváron a rippl-rónai múzeumban megnyílt a pécsi modern képtár legszebb grafikáinak kiállítása. a rendezők hetven grafikai lapot válogattak ki, amelyek a magyar grafika történetének keresztmetszetét adják a nagybányaiaktól napjaink művészetéig./mti/

--

13.15 bh

- 17 -

bb 25. zsiguli-bemutató

t kf/kf 1e bh -cz

1971. február 10.

megérkeztek a szovjetunióból a régenvárt zsiguli - vaz 2101 típusu - személygépkocsik próbapéldányai, amelyeket szerdán a technika házában sajtótájékoztatón mutatott be a merkur és a mogürt vállalat.

az olasz licenc alapján készül kocsik a fiat 124-es típus-hoz hasonlít. eltérés az, hogy 5 centiméterrel magasabb fekvésű az eredetinel - ez számunkra kedvező, a hazai utviszonyoknak megfelelő - s erősebb kivitelben készül. a zsiguli négyhengeres, 1200 köbcéntiméteres, 62 lóerős, négyajtós kocsik, 93 oktánszámú benzintől 10 kilométerenként 8,5 litert fogyaszt, s 22 másodperc alatt gyorsul fel 100 kilométeres sebességre. legnagyobb sebessége 140 kilométer, maximális terhelése 400 kilogram, a szállítható személyek száma várhatóan öt.

az első vélemények kedvezők, a szakemberek tetszéssel fogadták a zsigulit.

a sajtótájékoztatón csüri istván, a merkur vezérigazgatója elmondotta, hogy a zsiguli-programban 5 magyar gyár vesz részt, 1971-ben 200 000, 1972-től pedig évi 300 000 gépkocsikhoz gyárt egyebek között műszerfalakat, ablaktörlőket, gyújtáskapcsolókat, komplett zárat, csomagtartót, fényszóróegységet stb. a kooperáció keretében a videoton az idén 75 000, 1972-től pedig 100 000 autórádiót gyárt. a kooperációs szállítások teljesítésével 62 000 zsiguli érkezik a szovjetunióból, a kooperáción felül pedig az államközi szerződés

területek további 58 000 kocsi beszerzésére adnak lehetőséget.

az idén kooperációs ellentételként csaknem 9 000 zsiguli jön, s további 4 000 kocsi beszerzését tartják reálisnak. jelenleg még nincsen magánjogi szerződése a vállalatnak a zsigulik szállítására, a tárgyalások azonban előrehaladtak. a merkur az illetékes partner-vállalatokkal együttműködve gondoskodik az új kocsikhoz elegendő pótkészlet és garanciális alkatrészről, az afit-tal együttműködve létrehozza a zsiguli szerviz- és vevőszolgálati hálózatot, ehhez szakembereket képeznek ki, megszervezik a folyamatos átvételt és a „0” revíziót, s gondoskodnak magyar nyelvű kezelési utasításokról.

a magánjogi szerződések megkötésére a II. negyedévében kerülhet sor, s ezután - várhatóan májusban, júniusban - kezdik meg a előjegyzéseket, a megrendelések felvételét. erről annak idején előre értesíti a vállalat a közönséget. a zsigulinak jóváhagyott ára még nincs, a kocsi várhatóan 80 000 - 86 000 forintba kerül./mti/

--

- 18 -

13.35 bh

NA 1440

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk. 1. korom-beszéd

zs/e-11

1971. február 10.

rendelkezésre bocsátjuk dr. korom Mihály beszédét, amely az országgyűlés szerdai ülésén hangzik el. embargó feloldásig!

x x x

tisztelt országgyűlés!

tisztelt képviselő elvtársak!

országgyűlésünkre most az a feladat vár, hogy új törvényt alkosson a tanácsokról. az előterjesztett törvényjavaslat tárgyalása jelentős állomása annak a jogalkotó munkának, amelyet társadalmi fejlődésünk követelményei szerint el kell végeznünk. államéletünk sokoldalú és rendszeres fejlesztése, erősítése, intézményeinek korszerűsítése, az állami munka hatékonyságának javítása politikánk egyik sarkalatos kérdése. ez a törekvés hatja át az előterjesztett törvényjavaslatot is.

az állami szervek rendszerében jelentős helyet foglalnak el a tanácsok. szervezetük és működésük kereteit 17 évvel ezelőtt alkotott tanács törvényünk szabályozza. a szabályozás megfelelt az akkori helyzetnek és az állami irányítás akkori elméleti és gyakorlati követelményeinek. a társadalmi és állami fejlődés azonban túlhaladta a törvényt és mindinkább nyilvánvalóvá vált, hogy számos rendelkezése nem segíti kellő módon a további fejlődést.

a kormány már évekkel ezelőtt elhatározta, hogy új tanács-törvény megalkotását kezdeményezi. annak érdekében azonban, hogy az új törvény időálló legyen, felhatalmazást kértünk és kaptunk az elnöki tanácsától számos, elvileg új rendelkezés bevezetésére.

/folyt.köv./

- 1 -

parlament

bkk. 1. /korom...1.folyt./e

e rendelkezések általában beváltak és szerepelnek az előterjesztett törvényjavaslatban, mert szükség van azok törvényi szabályozására. a kormány rendeletei főleg a tanácsok önállóbb gazdálkodását segítették elő és igazgatási, hatósági tevékenységük korszerűsítését szolgálták.

korom minály ezután aláhuzta, hogy a törvényjavaslat előkészítése során figyelemmel voltak a társadalmi fejlődés, a gazdaságirányítási rendszer reformjának bevezetése és kibontakoztatása, az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének követelményei teremtette új helyzetre. lehetővé, sőt elkerülhetetlenné vált, hogy új módon fogalmazzuk meg a tanácsok és szerveik helyét, szerepét a proletárdiktatura mechanizmusában és annak megfelelően határozzuk meg továbbfejlesztésük irányát.

a törvényjavaslat a tanácsok jellegét úgy határozza meg, hogy azok a nép hatalmát megvalósító szocialista államnak a demokratikus centralizmus alapján működő népképviselői, önkormányzati és államigazgatási szervei. jellegük ezen meghatározásában nagy súllyal esnek latba a tanácsrendszerünk működésének két évtizedes gyakorlati tapasztalatai alapján levont következtetések.

az előterjesztett törvényjavaslat hármas célt kíván elérni. először: korszerű jogi feltételeket teremt ahhoz, hogy növekedjék a tanácsai munka hatékonysága, szakszerűsége és kulturáltsága, csökkenjenek az ügyintézésben még fellelhető bürokratikus vonások. másodszor: fokozatosan növeli a tanácsai szervek, különösen a helyi tanácsok önállóságát, bővíti hatáskörüket és gazdasági lehetőségeiket. harmadszor: a jelzett feladatok végrehajtásával egyidejűleg erősíti a központi irányítás hatékonyságát. e hármas cél egymással szoros kapcsolatban van. csakis összefüggő egységes megvalósításuk útján tudjuk tanácsrendszerünk lényeges vonásait tovább fejleszteni.

tisztelt országgyűlés!

a törvényjavaslat számos előírást és egyidejűleg garanciát is magában foglal abból a célból, hogy a tanácsai képviselet és önkormányzat több tartalmat kapjon, a tanácsok gazdasági önállósága, hatásköre és hatósági jogköre ténylegesen tovább szélesedjen és erősödjön. jelenlegi tanács törvényünk - néhány kivételtől eltekintve - nem hatásköröket, csupán feladatköröket állapít meg a tanácsok és a végrehajtó bizottságok számára, tehát általánosságokban mozog. ennek több hátránya volt.

/folyt.köv./

- 2 -

parlament

bkk. 1. /korom...2.folyt./e

a tanács mint testület eredetileg is aránylag kevés hatáskört kapott, s ez később sem sokat bővült, hiszen egyszerűbb volt a vb hatáskörébe utalni az ügyeket. ez a megoldás és gyakorlat csökkentette a tanács testületi szerepét, de a tanácsok szerepét is.

mivel a törvény csak feladatköröket állapított meg, elmaradt a különböző szintű tanácsok és végrehajtó bizottságok eltérő, sajátos hatáskörének megállapítása, tehát a különféle tanácsszintek közötti differenciálás. ez a későbbiek során sokban akadályozta a hatáskörök célszerű decentralizálását.

a törvényjavaslat viszont a feladatkörök mellett a szinteknek megfelelő hatásköröket is megállapít, sőt különbséget tesz még - adottságaik, szerepkörüik különbözősége miatt - a helyi tanácsok között is. /pl: a város és a nagyközség fenntarthat közzépfoku oktatási és egészségügyi intézményeket, a község nem./

az önállóság és a felelősség megteremtésének fontos biztosítója tehát a hatáskörök tanácsai szervezeten belüli megfelelő elhatárolása. a törvényjavaslat elismeri, hogy a tanács szerveinek, különösen a végrehajtó bizottságoknak és a szakigazgatási szerveknek olyan feladatai is vannak, amelyekkel jogszabály vagy a felettes végrehajtó bizottságok ruházzák fel azokat.

éppen ezért a tanácsnak, mint elsősorban a helyi érdekek képviselőjének, nem lesz joga a végrehajtó bizottságot utasítani, határozatait megsemmisíteni vagy megváltoztatni olyan ügyekben, amelyeket jogszabály utal annak önálló hatáskörébe, vagy amelyeket a felettes végrehajtó bizottság, illetőleg a minisztertanács rendelkezése alapján intéz. a végrehajtó bizottság határozatainak megsemmisítésére vagy megváltoztatására csak olyan ügyekben kerülhet sor, amelyekben a végrehajtó bizottságot a tanács jogosította fel intézkedésre.

sajátos helyzete van a fővárosnak, ahol egy településen belül két szinten működnek tanácsok. fővárosunknak az ország életében betöltött kiemelkedő politikai, gazdasági és kulturális jelentősége sok tekintetben az általánostól eltérő szabályozást igényel. a törvényjavaslat ezért a fővárosi tanács hatáskörébe utalja mindazokat a városfejlesztési, ellátási és szolgáltatási feladatokat, amelyek megoldása budapest egész lakosságát vagy több kerületét együttesen érintik. a kerületi tanácsok feladata és hatásköre általában azonos a helyi tanácsokéval.

/folyt.köv./

- 3 -

parlament

bkk. 1. /korom...3.folyt./e

külön jogszabályban meghatározott feltételek mellett pedig a lakosságuk alapfoku ellátását meghaladó intézményeket is fenntarthatnak. /pl. orvosi rendelőköt vagy gimnáziumokat./ a törvényjavaslat lehetőséget biztosít arra, hogy a fővárosi tanács több hatáskört adjon át a kerületeknek, hogy az ügyintézés a fővárosban is még közelebb vigyük a lakossághoz.

a törvényjavaslat megszünteti a képviseleti-testületi és az igazgatási tevékenység merev elválasztását. a végrehajtó bizottság azonban a tanács szerve lesz ezután is, amelynek fő feladata a jogszabályok és a tanács rendelkezéseinek a végrehajtása, valamint a szakigazgatási szervek közvetlen irányítása. a tanács szervezetben betöltött szerepénél fogva a végrehajtó bizottság sajátos kettős alárendeltségben működik. e kettős alárendeltség szükségszerű, s a demokratikus centralizmus sajátos formáját jelenti a tanács igazgatási szervezet felépítésében és tevékenységének irányításában. a végrehajtó bizottságok szervezetét, alá- és fölérendeltségüket, valamint a szakigazgatási szervek hatáskörét úgy szabályozza a törvényjavaslat, hogy optimális feltételeket biztosít az államigazgatási tevékenység színvonalas ellátásához.

a szervezeti keretek és hatáskörök helyes megállapítása mellett az államigazgatási munka jó elvégzésének más előfeltételei is vannak. ilyen a vezetők és ügyintézők politikai, szakmai műveltsége, képzettsége, kötelességtudata és kulturáltsága, az apparátusban dolgozók megfelelő erkölcsi és anyagi megbecsülése. különösen előtérbe kerülnek ezek a követelmények a városi és községi tanácsoknál, amelyek számára nem elegendő csak nagyobb hatáskört adni, hanem annak személyi és egyéb feltételeit is meg kell teremtenünk, mert ellenkező esetben nem érvényesülhetnek a helyes elvek, a törvény előírásai -. hangsúlyozta a miniszter, majd egyebek között kiemelte: az apparátusnak úgy kell dolgoznia, hogy az állampolgárok az ügyintézőkben valóban a szocialista állam képviselőit, a nép szolgáloit lássák még olyan esetekben is, amikor egyes ügyekben nemet kell mondaniok.

a miniszter ezután azt fejtegette, hogy a tanács igazgatási szervek rendszerében újszerű megoldást alakít ki a törvénytervezet a járási tanács hivatalkok létrehozásával. emlékeztetett arra, hogy az új választójogi törvény értelmében a járáskokban a jövőben nem választanak tanács képviseleti testületeket.

/folyt.köv./

- 4 -

1b

parlament

bkk. 1. /korom...4.folyt./e

- a hármas fokozatu tanács szervezetet /megye- járásközség/ azért is egyszerűsítettük - folytatta -, hogy a helyi tanácsok önállóságát, képviseleti testületeik szerepét növeljük, a korszerű helyi igazgatási követelmények megvalósulását segítsük elő. a járási tanács hivatalkok, mint a megyei végrehajtó bizottságok önálló igazgatási szervei -, s ezt külön is hangsúlyozni kívánom - fontos szerepet töltenek be ebben a folyamatban. segíteniök kell a községi tanácsok és szerveik önálló tevékenységének kibontakozását, az államigazgatási munka színvonalának emelését, és az ehhez szükséges feltételek megteremtését. jó működésükkel tehát fontos láncszemet jelentenek a megyei és a községi tanácsok között.

ha a jövőben a járáskokban nem is működik majd választott tanács testület, a hivatalkok testületi és társadalmi ellenőrzésére szükség lesz. ezt a megyei tanácsok, a bizottságok, valamint a járási társadalmi szervek végzik. a járási tanács hivatalkokról elmondottak értelemszerűen vonatkoznak a megyei városok kerületi hivatalkaira.

a tanács bizottságok és a tanács tagok szerepének növelése szintén fontos rendelkezése a törvényjavaslatnak, mert ezzel is erősíti tanácsrendszerünk demokratikus vonásait. a bizottságok szervezetében, feladatkörében és működésében az eddigiekhez képest több változás lesz. így tagjai lehetnek nem tanács tagok is. további változás, hogy véleményező, javaslattevő és ellenőrző szerepük mellett feladatukká válik többek között a tanács működési területén mind az ágazaton belüli, mind pedig a több ágazat közötti tevékenység összehangolása.

a tanácsok működési területein más állami és gazdasági szervek is dolgoznak. a törvényjavaslat rendezi a tanács és nem tanács szervek együttműködésének elvi kérdéseit. olyan előírásokat tartalmaz, amelyek biztosítják, hogy az együttműködés valóban hatékony legyen. ahhoz ugyanis, hogy a tanácsok a lakosság érdekeit jól képviselhessék, hogy felelősségük ne csak formális legyen, megfelelő koordináció, de meghatározott ellenőrzési jogokkal is rendelkezniök kell. természetesen kölcsönös együttműködésről van szó. a törvényjavaslat előírja, hogy a tanácsok is kötelesek tájékoztatást adni a nem tanács szerveknek mindazon célkitűzésekről, amelyek azok tevékenységét, vagy dolgozók érdekeit érintik. a bírósággal, ügyészséggel, rendőrséggel való megfelelő kapcsolatok elősegítik, hogy a tanácsok eleget tehessenek a törvény által rájuk ruházott feladataiknak a jogszabályok végrehajtásában, a szocialista törvényesség, a társadalmi tulajdon védelmében és erősítésében, az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésében, az állami és társadalmi rend biztosításában, a honvédelmi feladatok ellátásában.

/folyt.köv./

- 5 -

1b

parlament

bkk. 1./ korom ...5. folyt./ 11

a területi koordináció, a tanácsai és nem tanácsai szervek összehangolt munkája a beruházások, a szolgáltatások, a művelődésiügyi, egészségügyi és egyéb tevékenység nagyobb tervszerűségét és a rendelkezésre álló erők, eszközök hatékonyabb felhasználását eredményezi majd.

a tanácsok központi irányításának új szabályozásáról szólva az igazságügyminiszter kiemelte: a törvényjavaslat ezt a feladatot úgy kívánja megoldani, hogy a központi irányítás hatékonyabbá váljék. ennek formái és módszerei a következők:

1./ az országgyűlés irányító szerepe úgy érvényesül előszörban, hogy törvényekben határozza meg a tanácsok fő feladatait, alakítja ki szervezeti és működési kereteiket, továbbá biztosítja számukra a szükséges anyagi eszközöket és forrásokat. emellett a törvények végrehajtásának ellenőrzése útján - ide értve az elnöki tanács és a kormány beszámoltatását is - őrködik a tanácsokra vonatkozó jogszabályok jó végrehajtásán.

2./ az elnöki tanácsnak a tanácsok működése felett alkotmányos felügyeleti jogköre lesz. ezt önálló, tehát nem az országgyűlést helyettesítő funkcióként gyakorolja. az elnöki tanács feladata a tanácsok önkormányzati jogainak védelme, törvényben biztosított jogaik tényleges érvényesülése feletti őrködés. az alkotmányos felügyelet hatékonyságának módszereit a jövőben kell majd kialakítani.

3./ kiemelkedő jelentőségű rendelkezés a törvényjavaslatban annak kimondása, hogy a jövőben nemcsak a végrehajtó bizottságok, hanem az egész tanácsszervezet a kormány irányítása és törvényességi felügyelete alá kerül. e jogkörök ellátásához megfelelő eszközöket is biztosít a törvény. így a kormány:

a tanácsok tevékenysége, működése tekintetében általános elvi irányítást gyakorol, figyelemmel kíséri, elemzi és ellenőrzi munkájukat. ezen túlmenően megsemmisítheti a megyei /fővárosi/ tanácsok - mint testületek - jogszabályba ütköző vagy a társadalom érdekeit sértő rendelkezéseit. ez működésük törvényességének fontos biztosítója.

a központi irányítás hatékonyságát szolgálja az is, hogy a minisztertanács dönt a miniszter és a megyei tanács, illetőleg a végrehajtó bizottság között keletkezett vitában.

/folyt.köv./

Tó

parlament

bkk. 1./ korom ... 6. folyt./ 11

a minisztertanács a törvény által ráruházott feladatkörét a tanácsai hivatal közreműködésével látja el.

az egész tanácsszervezet -törvényi szintű irányításán túlmenő - központi vezetésének a kormány hatáskörébe utalása megszünteti a legfelsőbb vezetés mostani kétfelé tagolását és biztosítja az egységességet. ezzel együtt jár majd a központi irányítás hatékonyságának javulása.

a törvényjavaslat szabályozza a miniszterek és a tanácsok kapcsolatát. a rendelkezések azt szolgálják, hogy a miniszterek ágazati irányító tevékenységüket jól tudják ellátni. a tanácsai szakigazgatási szerv központi - ágazati irányítását a miniszter nem közvetlenül, hanem a megyei végrehajtó bizottság útján látja el. ez a gyakorlatban már néhány éve így történik és a követett módszer bevált. most a törvény kötelező előírásai szentesítik azt.

tisztelt országgyűlés!

a tanácsok hatáskörének növelése, önállóságuk fejlesztése és a központi irányítás hatékonyságának egyidejű javítása csak a demokratikus centralizmus helyes érvényesítésével valósítható meg. a demokratizmus szélesítése, az önállóság nem fogható fel, mint mindentől és mindenkitől való függetlenség. a központi vezetést és a helyi önállóságot csakis egymástól elválasztatlan egységben szabad értelmezni és gyakorolni - úgy, hogy az egyik segítse a másik helyes érvényesülését. társadalmunkban ennek minden feltétele adott. rajtunk múlik, hogy e feltételekkel az egész társadalom érdekében maximálisan éljünk.

a törvényjavaslat - elfogadása esetén - a soronkövetkező általános választások napján lép hatályba .

/folyt.köv./

Tó

parlament

bkk. 1. /korom ... 7. folyt./ il

- lesznek olyan rendelkezések, amelyek a törvény erejénél fogva rögtön megvalósulnak. számos rendelkezés azonban csak fokozatosan valósítható meg. ilyenek pl. az államigazgatás egységesebbé tételének feladatai, a hatósági jogkörök további decentralizálása a helyi tanácsokhoz, vagy a megnövelt tanácsai önállóság mind nagyobb érvényesülése stb. világos, hogy a lakáskérdést, a közművesítést, a művelődésügyi, egészségügyi és más feladatokat nem lehet egy csapásra minden igényt kielégítően megoldani. társadalmunk, népgazdaságunk mindenkorai reális lehetőségeivel összhangban tudjuk csak a törvény kereteit mind jobban megtölteni tartalommal. a túlzott remények, vagy illúziók itt sem segítenek. ugyanakkor nem szabad mindent csak felülről vagy a távoli jövőtől várni, mert az észszerű helyi megoldások keresése és megtalálása, a jó kezdeményezések felkarolása és összefogott erővel való megoldása a tanácsoknak és a lakosságnak egyaránt közös érdeke. a kapott önállósággal jól kell tudni élni, mert ha igaz, hogy ahol nincs hatáskör ott a jogok is csak papíron léteznek, akkor igaz az is, hogy nem sokat ér az önállóság, ha azzal nem tudnak jól élni és nem használják ki megfelelően.

a tanácsok és szervek az állampolgárok milliói között dolgoznak. naponta ezrek és tízezrek fordulnak meg a tanácsoknál ügyes-bajos dolgaik intézése végett. a lelkiismeretes és gyors ügyintézés, az állampolgárok törvényes jogainak védelme egyik leghathatósabb módszere a hatóságok és a lakosság jó kapcsolatainak.

Szocialista államapparátusunk eredményes munkája el sem képzelhető a dolgozó tömegek aktív közreműködése, segítsége és ellenőrzése nélkül. az az elv, hogy a hivatal van a dolgozókért és nem fordítva, csak a szocializmus körülményei között valósulhat meg. nálunk nem lehetséges a társadalomtól elkülönült, attól idegen államapparátus. a törvényjavaslat jó feltételeket teremt ahhoz, hogy a tanácsok és a lakosság kapcsolata tovább fejlődjön és erősödjön. a hazafias népfront és a tömegszervezetek aktív közreműködése nélkül nem érvényesülhet igazán a tanácsok népképviselői, önkormányzati jellege, de igazgatási funkciója sem. ezért is nagy jelentőségűnek tartjuk, hogy mennyiben és hogyan értékelik tanácsaink a lakosság igényeit, véleményét, észrevételeit, bíráló megjegyzéseit, mennyiben tudják intézkedéseik politikai kihatását számításba venni. a népfront és a tömegszervezetek e téren is segíthetik a közös munka megjavítását.

kétoldalu együ
/folyt.köv./

To

parlament

bkk. 1./ korom ... 8. folyt./ il

kétoldalu együttműködésről van szó ugyanazon célból, az egészséges, jól összehangolt munkamegosztás keretében. a tanács természetesen nem veheti át a hazafias népfront vagy a tömegszervezetek munkáját, mint ahogy azok sem dolgozhatnak a tanács helyett! - hangsúlyozta korom Mihály. hozzáfűzte, hogy a szocialista demokrácia adta lehetőségek kiaknázása a közéleti tevékenység nem merülhet ki csupán a választásokon való részvételben, hanem folyamatos, aktív közreműködést igényel a közérdekű tennivalók kialakításában és elvégzésében is. a törvényjavaslat számít az állampolgárok és szervezeteik alkotó közreműködésére és kezdeményezéseire.

tisztelt országgyűlés!

a tanács törvény megalkotására előterjesztett javaslat részben érinti alkotmányunk egyes rendelkezéseit. a választójogi törvény módosításakor követett eljáráshoz hasonlóan az alkotmány átfogó módosításának közeli időpontjára tekintettel a kormány azt javasolja, hogy előzetes alkotmánymódosító törvényjavaslat előterjesztésétől az országgyűlés tekintsen el. a benyújtott törvényjavaslat 75. paragrafus /2/ bekezdésében foglalt eljárási mód államjogi szempontból alkotmányos és törvényes.

mindazokból, amivel a törvényjavaslatot indokoljuk következik az is, hogy ha az országgyűlés a javaslatot legalább kétharmados szótöbbséggel törvényerőre emeli, azzal lényegében módosítja az alkotmány megfelelő rendelkezéseit is.

a kormány megbízásából azzal a meggyőződéssel terjesztem elő a tanácsokra vonatkozó törvényjavaslatot, hogy az abban foglaltak elfogadása jól szolgálja társadalmi céljaink elérését és időtállóan szabályozza államunk fontos szektorának jövőbeni működését. a törvény jó eszköze lesz jövőnk még sikeresebb építésének és jól segíti elő azoknak a feladatoknak megoldását, amelyeket az mszmp x. kongresszusának határozatai állítottak mindannyiunk elé.

kérem a tisztelt országgyűlést, hogy az előterjesztett törvényjavaslatot vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé./mti/

--

- 9 -

To

bkk. 2. cseterki-beszéd

t hi/tr/e zs

1971. február 10.

rendelkezésre bocsátjuk cseterki Lajosnak, az elnöki tanács titkárnak parlamenti beszédét /rövidítve/.

e m b a r g ó : feloldásig!

x x x

bevezetőben emlékeztetett arra, hogy az elnöki tanács legutóbb 1968 decemberében számolt be tevékenységéről az országgyűlés előtt. az azóta eltelt időszakot áttekintve cseterki Lajos megállapította:

- a magyar népköztársaság alkotmányos élete, a törvényesség évről évre fejlődik. az állampolgári jogok és köteleességek egyforma hangsúlyt nyernek társadalmunkban, gyakorlati érvényesítésüket illetően azonban még sok a tennivaló.

- az állampolgári felelősség egyik biztos ismertetőjele, hogy elválaszthatatlan egységként értelmezi a jogokat és köteleességeket. az állampolgári köteleességek teljesítésének és a felelősség megkövetelése társadalmunkban együtt jár az alkotmányos élet érvényesülésével, az állampolgári jogok, a törvényesség tiszteletben tartásával. alkotmányos életünket és törvényes rendünket azonban gyengítik az olyan jelenségek, amikor egyesek a köteleességekről megfeledkezve, visszaélnék az állam polgárainak biztosított jogokkal. például a nyereszkesedés, ügyeskedés, harácsolás olyan elítélendő cselekmények, amelyek egyformán ellentétben állnak a jogokkal és a köteleességekkel is. közvéleményünk nagykorúságát tanúsítja, hogy ugyanolyan határozottsággal bélyegzi meg a köteleességszegést, mint a jogsértést.

ezután arról szólt, hogy az elnöki tanács által alkotott törvényerejű rendeletek szoros összhangban vannak azokkal a fontos társadalmi és politikai törekvésekkel, amelyek az országgyűlés törvényhozó munkáját és a kormány tevékenységét áthatják. az elnöki tanács törvényerejű rendeletei jogilag szabályozták azokat az időszerű feladatokat, amelyeket az ország gazdasági, kulturális, művelődési és szociálpolitikai fejlődése tüzött napirendre. egyben az államhatalom eszközeivel elősegítették a szocialista demokrácia kiterjesztését.

/folyt.köv./

- 10 -

TB

bkk. 2. /cseterki...1.folyt./e

a továbbiakban emlékeztetett a tanácsrendszer fennállásának tavaly megünnepeelt, 20. évfordulójára. elmondta, tanácsainkban ma több ezer olyan tanács tag és tanácsai alkalmazott dolgozik, aki immár két évtizede intézi a lakosság ügyeit. kialakult és felnőtt egy példamutató közéleti és közhivatali törzsgárda, amely - az őt követő nemzedékekkel együtt - a városokban és falvakban nagy szakértelemmel intézi a lakosság ügyeit a tanácsokban, és élvezzi a választók bizalmát.

- figyelmet érdemel a szocialista építés előrehaladását kísérő városiasodási folyamat. az elnöki tanács az elmúlt két esztendőben újabb öt községet nyilvánított várossá. az elnöki tanács korábbi felhatalmazása alapján a kormány szabályozta a nagyközségek szervezését - már 232 helység ebbe a közigazgatási kategóriába került. az ország népességének 45 százaléka városokban, további kétmillió állampolgára nagyközségekben lakik.

említést tett a kitüntetések adományozásáról - a felszabadulás 25. évfordulója alkalmából az elnöki tanács több mint százezer személynek adományozta az ünnep alkalmából alapított „felszabadulási jubileumi emlékérmét,,.

az elnöki tanács által gyakorolt kegyelmezési jogról szólva rámutatott, hogy az elmúlt két esztendőben tovább csökkent azok száma, akiket törvényeink megsértése miatt jogerősen elítéltek.

- hazánkban a közrend és a közbiztonság szilárd. a felszabadulás negyedszázados évfordulója alkalmából az elnöki tanács közkegyelmet gyakorolt. a közkegyelem társadalmi rendünk, államunk szilárd politikai és erkölcsi alapjain, a szocialista emberiség szellemét tükrözta, s azt példázta, hogy hazánkban nem a multbeli viselkedés, hanem a jelenlegi magatartás az alapvető az emberek megítélésénél. államunk alkalmat ad arra, hogy a megtévedt emberek szakítsanak multjukkal, s ezt cselekedeteikkel is bizonyítsák. az elnöki tanács megvizsgálta a kegyelmezés gyakorlásának hatását, az egyéni vagy közkegyelemben részesítettek magatartását. az eredmény megnyugtató: csak jelentéktelen azok száma, akik visszaéltek a kegyelemmel és ellenük újabb büntető eljárást kellett indítani.

/folyt.köv./

- 11 -

10

bkk. 1. /cseterki...2.folyt./e

Kitért az előadó az elnöki tanács másik alkotmányos feladatkorára, az állampolgársági ügyek intézésére. a többi között megemlítette, hogy többszázán kértek és kaptak hazatérési engedélyt azok közül, akik magyar állampolgárként élnek valamelyik kapitalista országban.

Szólt a külföldi utazások iránti növekvő igényekről, s kitért arra, hogy az elmúlt években sokszázezren ismerhették meg a turizmus keretében a testvéri szocialista országok és más népek életét, az ottani társadalmi- és életviszonyokat. Ezzel kapcsolatban említést tett azokról a magyar állampolgárokról, akik érvényes utlevéllel külföldre utaztak, de a határidő lejártá után nem tértek haza. mint mondta, az ilyenek száma 1970-ben kisebb volt, mint 1969-ben.

Szólt az előadó az elnöki tanácsnak az utlevelekről alkotott törvényerejű rendeletéről, amely világosabbá, áttekinthetőbbé tette a haza állampolgárait megillető jogokat és egyszerűsítette a külföldre utazás feltételeit. ami pedig a hozzánk látogató külföldieket illeti - fűzte hozzá -, igaz vendégszeretettel fogadunk mindenkit, aki jó szándékkal jön hozzánk. egyébként az elmúlt jubileumi esztendő jelentősen megnövelte a hozzánk látogatók számát. a felszabadulási évforduló, az istván király millennium és a bartók-ünnepségek nagyban fellendítették az idegenforgalmat. a nyugati országokban élő magyarok közül igen sokan látogattak haza, a rosszindulatú, lebeszélő propaganda, felett győzött távoli honfitársaink döntésében a magyarországhoz való tartozás érzése.

a külpolitikai tevékenységről elmondta, hogy az elnöki tanács az elmúlt két évben 39 két-, illetve többoldalu nemzetközi szerződést erősített meg és hozott határozatot kihirdetésükre. külön megemlítette a moszkvában rövidesen aláírásra kerülő nemzetközi egyezményt, amely megtiltja nukleáris és más tömegpusztító fegyverek elhelyezését az óceánok mélyén. hangoztatta, hogy a magyar népköztársaság ezzel újra bizonyosságot tesz arról a külpolitikai törekvéséről, amely a nemzetközi érvényű leszerelésre, ezen belül az atomfegyverkezés korlátozására, sőt teljes eltiltására irányul.

- fokozódott a magyar népköztársaság részvétele az egyesült nemzetek szervezetében és más nemzetközi fórumokon -, mondtotta ezután. hazánk küldöttsége cselekvően részt vett az ENSZ 24. és 25. ülőszakánának munkájában. a biztonsági tanácsban betöltött tagságunk lejártával hazánkat - 1971-től - három évi időtartamra - beválasztották az ENSZ gazdasági és szociális tanácsába.

/folyt.köv./

bkk. 2. /cseterki...3.folyt./e

népköztársaságunk már hat szakosított ENSZ intézménynek volt a tagja, 1969-től újabb két olyan szervezetben veszünk részt, amely az ENSZ kebelében működik. nemzetközi megbecsülésünk jele az is, hogy a genfi leszerelési bizottság szovjet és amerikai társelnökének korábbi meghívása és az elnöki tanács megbízása alapján magyar képviselő is részt vesz e fontos bizottság tevékenységében.

diplomáciai kapcsolataink alakulásáról elmondta, hogy az elmúlt két évben újabb 12 országgal létesítettünk nagykövetségi szintű kapcsolatokat. további két országgal pedig nagykövetségi rangra emeltük a korábbi, követségi szintű érintkezést. jelentősen bővítettük országgal vagyunk diplomáciai viszonyban, két országgal pedig konzuli kapcsolatban.

a továbbiakban hangsúlyozta: az elnöki tanács figyelemmel kíséri és támogatja azokat az erőfeszítéseket, amelyeket kormányunk a szovjetunióval és a többi európai szocialista országgal együtt az európai biztonsági rendszer és biztonsági érdekek érdekében kifejt. aláhuzta, a beszámolási időszakban tovább nőtt a magyar népköztársaság tekintélye a világban. erősítettük testvéri szövetségünket a szovjetunióval, valamint a varsói szerződés és a KGST más országaival. mélyítettük baráti kapcsolatainkat a szocialista világrendszerhez tartozó országokkal és népekkel; fejlesztettük együttműködésünket afrika, ázsia és latin-amerika független országaival. támogatjuk az imperialista agresszió ellen küzdő népeket, a nemzeti felszabadító harcokat és mozgalmakat. a tőkés országokat illetően törekedtünk a békés egymás mellett élés megvalósítására, a rendezett államközi viszonyok és a kölcsönösen előnyös kapcsolatok, valamint egyezmények kialakítására.

befejezésül hangoztatta: az országgyűléstől kapott megbízás alapján az elnöki tanács külpolitikai tevékenységét a kormánnyal együtt az a fő törekvés vezette, hogy biztosítsa népünk számára a szocialista építőmunka külső feltételeit, védje és szilárdítsa a társadalmi haladás és a béke pozícióit szerte a földkerekségen.

kérte az országgyűlést, hogy az elnöki tanács jelentését fogadja el és hagyja jóvá. /mti/

- 13 -

parlament

okk. 3. fehér Lajos beszéde

zs/e

1971. február 10.

rendelkezésre bocsátjuk fehér elvtárs parlamenti beszé-
dét. embargó: feloldásig!

x x x

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

a magyar népköztársaság országgyűlése az 1949. évi xx.
törvénybe foglalt alkotmány elfogadása óta most harmadszor
foglalkozik államrendszerünk jelentős alapintézményével, a
tanácsokkal.

a tanácsok létrehozása állami életünk szocialista fej-
lődésének kiemelkedő állomása volt. a tanácsok létrejötte
gyökeres változást hozott az állami életben, mindennekeltt a
helyi szervek szervezetében és működésében. a tanácsok meg-
alakulásával befejeződött a régi típusú helyi államigazga-
tás lebontása, s egyidejűleg kiépült a népi demokratikus he-
lyi államigazgatási szervezet. megnyit a lehetőség arra,
hogy a dolgozó emberek - akiket a múltban a kizsákmányoló osz-
tályok kirekesztettek az állami élet minden területéről - te-
vékenyen részt vegyenek az állami munkában.

a tanácsok négyéves működési tapasztalatainak felhasználá-
sával alkotta meg az országgyűlés 1954-ben a x. törvényt, a
mindmáig hatályos második tanács törvényt. ez lényegében a ta-
nácsok fejlődésében mutatkozó problémák, ellentmondások fel-
oldását tűzte ki célul. megfelelt társadalmunk akkori politi-
kai-gazdasági viszonyainak, s ahhoz képest a tanácsok munká-
jában számottevő fejlődést eredményezett. az akkori politika
hibáival összefüggésben azonban helytelen megoldások is szü-
lettek. a törvény általános elveket tartalmazott, a végrehaj-
tásnál hiányzott az összhang a tanácsokról vallott elvek és a
gyakorlat között.

a tanácsok munkájának fejlesztésére kedvezőbb feltételek
lényegében 1956 után alakultak ki. a magyar szocialista mun-
kaspárt és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány politi-
kájának kedvező hatására a tanácsok fejlődése, különösen a
szocializmus alapjainak lerakása után, erőteljesen meggyorsult.
/folyt.köv./

- 14 -

parlament

okk. 3. /fehér Lajos...i.folyt./e

a huszéves fennállásukat a múlt évben ünnepelt tanácsok
alapjában véve eredményes munkát végeztek és végeznek. poli-
tikailag, szervezetenként megerősödtek, tekintélyes, a lakosság
érdekeit szolgáló állami szervekké váltak. ha munkájukban vol-
tak és vannak is hibák, ha fejlődésük nem is volt mindig egyen-
letes; összességében megoldják a proletárdiktatura államszer-
vezetében rájuk háruló sokirányú feladatokat. kifejezői népünk
politikai egységének, a munkás-paraszt szövetségnek. tevékeny-
ségük hozzájárult a népi hatalom megerősödéséhez.

munkájukkal a párt politikájának megvalósítását segítették.
cselekvően résztvettek a szocialista építés valamennyi
fontos feladatának megvalósításában. külön ki kell emelnem a
mezőgazdaság szocialista átalakításának befejező munkájában, a
termelőszövetkezetek szervezeti, gazdasági megszilárdításában
kifejtett fáradságtalan tevékenységüket.

a tanácsok szervezői a mind jobban kibontakozó tervszerű
város- és községpolitikai fejlesztési tevékenységnek, amihez
mind több anyagi eszközzel rendelkeznek. költségvetési bevéte-
lük 1951-ben még 2,8 milliárd forint volt, a múlt évben már
csaknem 24 milliárd forinttal gazdálkodtak. fejlesztési eszkö-
zeik ugyanezekben az években alig több mint 1 milliárd forint-
ról 19 milliárd forintra nőttek. az utóbbi 15 évben közel 100
milliárd forintot fordítottak beruházásokra. társadalmi kapcso-
lataik erősödését, az öntevékenység fokozódását mutatja, hogy
évről-évre több helyi erőforrást használnak fel, sikerrel moz-
gósítják a lakosságot. az elmúlt évben mintegy 800 millió, az
évek során több milliárd forint értékű társadalmi munkát szer-
keztek a lakosság körében.

számottevően fejlődött gazdálkodásuk. jelenleg a tanácsi
gazdaságban csaknem 800 vállalat és mintegy 200 költségvetési
üzem működik. a kormány határozatának megvalósításában elismer-
ésre méltó szervező munkát végeztek a lakosság, főképpen a ke-
vésebbé iparosodott területeken élők és a nők foglalkoztatásának
megoldásában, a vidéki ipartelepítésben és fejlesztésben.

/folyt.köv./

- 15 -

parlament

bkk. 3. /fehér Lajos...2.folyt./e

tanácsaink hivatásszeretettel szolgálják a lakosság érdekeit. tevékenységük kedvezően hatott a lakosság művelődési, szociális-, egészségügyi szükségleteinek kielégítésére, az oktató-nevelő munkára, népünk tudatának formálására. ilyen jellegű feladataik megoldásában 15 ezer intézményük működik közre. husz év alatt - a népgazdasági tervek végrehajtásaként - 40 ezer óvodai helyet, csaknem 10 ezer általános iskolai, 2 200 középiskolai tantermet, 1 000 kulturházat, 20 000 gyógyintézeti helyet, 1 174 körzeti orvosi rendelőt, mintegy 15 000 szociális otthoni helyet létesítettek. a tanácsi közművelődési könyvtárak könyvtálmánya tizennégyszeresére nőtt.

a tanácsszerveknek nagy szerepük van az állampolgárok jogainak, biztonságának védelmében, a szocialista törvényesség érvényesítésében. gyorsult és tartalmában is javult hatósági ügyintéző munkájuk, ha nem is vetkőzte még le a bürokratikus vonásokat. e munka méreteit és egyben politikai jelentőségét érzékelteti, hogy a tanácsok évente mintegy 1,5 millió hatósági ügyben döntenek, s hozzávetőlegesen 20 millió ügyfélnek adnak tanácsot, tájékoztatást.

tisztelt országgyűlés!

némiképp talán jelkép is, hogy az országgyűlés - mandátumának lejártá előtt utolsó törvényjavaslatként - a tanácsokról szóló javaslatot tárgyalja meg. az országgyűlés az elmúlt négy évben eredményes jogalkotó tevékenységet végzett, s ennek - úgy gondolom - méltó befejezése lesz a tanácsokról szóló törvényjavaslat megvitatása és elfogadása. a képviselő elvtársak joggal feltehetik a kérdést: mi teszi szükségessé a tanácsok és szerveik tevékenységének továbbfejlesztését, új tanács törvény megalkotását?

tanácsrendszerünk korszerűsítését, a tanácsok és szerveik munkájának továbbfejlesztését szocialista rendszerünk fejlődésének olyan tényezői teszik időszzerűvé és szükségessé, amelyek miatt állami életünk egészének továbbfejlesztése napirendre került.

/folyt.köv./

- 16 -

10

parlament

bkk. 3. / fehér ... 3. folyt./ il

pártunk x. kongresszusa világos és határozott utmutatást adott a tekintetben, hogy az állami élet, a szocialista demokrácia továbbfejlesztése a szocializmus teljes felépítésének egyik központi feladata. állami életünk, a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének lényege, hogy egyidejűleg erősítsük a központi hatalmat és növeljük a helyi szervek önállóságát.

a három évvel ezelőtt bevezetett gazdaságirányítási reform hatására a tanácsok életében is egészséges folyamat indult meg. a korábbinál nagyobb önállósággal rendelkeznek. ezen az uton tovább kell haladnunk. a szocializmus teljes felépítése érdekében előttünk álló feladatok megkövetelik az állami szervek, köztük a tanács munkájának hatékonyabbá tételét. ezért tovább kell növelnünk a tanácsok önállóságát és felelősségét. szervezetüket és munkájukat jobban hozzá kell igazítani a szocialista építés, a dolgozó nép növekvő igényeihez, a hazai sajátosságokhoz és a helyi állami szervek munkája iránt támasztott nagyobb követelményekhez.

e cél megközelítését, a tisztelt országgyűlés elé terjesztett törvénytervezet és az abban foglalt javaslatok jól szolgálják.

a beterjesztett törvényjavaslat nem a régi törvény egyszerű módosítása, hanem a társadalmi fejlődés valóságos igényeit kielégítő, a hazai és a szocialista államok elméleti és gyakorlati tapasztalatait messzemenően hasznosító új törvénytervezet.

a törvénytervezetben jogi formában megfogalmazott koncepciók a marxizmus-leninizmus alapján alkotó módon vetik fel a tanácsrendszerünk reformjának kérdéseit, s helyes osztálypolitikát tartalmaznak. a törvénytervezet elfogadása, fokozatos és eredményes valóráváltása minden bizonnyal jobbá, hatékonyabbá teszi a helyi és a területi tanácsok munkáját, ami az állami élet továbbfejlesztésének központi feladata. e cél sikeres megvalósítása révén erősödni fog a proletárdiktatura állama, annak demokratikus oldala - a szocialista demokrácia, rendszerünk demokratizmusa!

/folyt.köv./

- 17 -

10

parlament

bkk. 3./ fehér ... 4. folyt./ 11

tisztelt képviselő elvtársak!

a törvény szövege és indokolása világosan megjelöli a tanácsrendszer továbbfejlesztésének irányát.

első és legfontosabb következtetésként megfogalmazhatjuk, hogy a törvényjavaslat érvényesíti és kifejezi a marxizmus-leninizmusnak a szocialista államra vonatkozó alapvető elveit. elvileg is helyesen, a szocialista fejlődés jelenlegi szakaszának megfelelően jelöli meg a tanácsok helyét, szerepét államrendszerünkben. világosan kifejezésre jut ez a tanácsok és szerveik jellegének a törvény 2. paragrafusában foglalt újszerű meghatározásában, mely szerint a tanácsok „a nép hatalmát megvalósító szocialista államnak a demokratikus centralizmus alapján működő népképviselői-önkormányzati és államigazgatási szervei,,.

e tömör meghatározás a legjelentősebb tartalmi változás, s lényegében alapja a többi lényeges változásnak. a tanácsok jellegének ez a megfogalmazása ugyanis lényegüket: létrejöttük, szervezetük, működésük, funkciójuk alapvető vonásait fejezi ki.

a tanácsai tevékenység gyakorlásának alapja, hogy népképviselői, tehát a választók által közvetlenül, a fővárosi és a megyei tanácsok esetében pedig közvetetten választott szervek. a választójogi törvény módosítását a tisztelt országgyűlés egyik korábbi ülésén fogadta el. ez a törvény jelentősen korszerűsítette képviselői rendszerünket.

a dolog lényegét tekintve: a jövőben növekszik a képviselői szervek szerepe, hatásköre a helyi állami tevékenység vezetésében. ennek megfelelően most jelentős mértékben bővítjük a tanácsoknak, mint népképviselői-önkormányzati szerveknek a hatáskörét. a népképviselői szervek a képviselői demokrácia alapintézményei. jelenlegi körülményeink között a szocialista demokrácia fejlesztésének elsődleges módja a képviselői demokrácia és testületi hatáskörének szélesítése.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 3./ fehér ... 5. folyt./ 11

ahol azonban erre mód van, jobban élünk a közvetlen demokrácia intézményeivel is. ezért helyesebb például a községekben a lakosságot érintő fontos kérdések megvitatására falugyűlések összehívását. a népképviselői szervek egyre inkább érdek képviselői szervekké is válnak; a lakosság, a választók érdekeit képviselik, s egyeztetik a központi és a helyi érdekeket.

a tanácsai önállóság növelésében kiemelkedőnek tartom - főleg a helyi tanácsoknál - a tanácsai testület jogosítványainak bővítését. az ugynevezett önkormányzati jogosítványok - mint pl. a rendeletalkotás, a saját szervek létrehozása, a vezetők megválasztása vagy kinevezése, az éves és középtávú tervek, költségvetés, fejlesztési programok megvalósítása, a saját vagyonnal való gazdálkodás - kizárólag a tanácsot illetik meg. ezzel növekszik a népképviselői testületek cselekvőképessége. ez adja meg a lehetőséget annak, hogy helyi ügyekben helyben döntsenek: ott, ahol a legjobban ismerik ezeket, és azok döntsenek, akiket a döntés leginkább érint. ez nagyobb lehetőséget nyújt a megalapozott döntésre, a tanácsai tevékenység társadalmi ellenőrzésére, a hibák gyors feltárására, a nehézségek leküzdésére, a feladatok közös megoldására.

a demokratikus centralizmus differenciáltabb érvényesülését segíti elő, hogy az alsófokú tanács a jövőben nem a felettes tanácsnak alárendelten működik. a szocialista önkormányzati jelleg ugyanis nem fér össze az önkormányzat felülről történő utasítgatásával. valamennyi tanács tehát önálló, ugyanakkor irányításuk, amelyre természetesen továbbra is szükség van, elsősorban jogszabályok útján történik. feladataikat, hatáskörüket - amely minden szerv szempontjából elsődleges fontosságú - csak magas szintű jogszabály - törvény, törvényerejű rendelet, kormányrendelet és kormányhatározat - állapíthatja meg.

a törvénytervezet jelentős lehetőséget és biztosítékot nyújt a tanácsai önállóság növelésére. ezzel kapcsolatosan a kormány már eddig is - különösen a gazdálkodási rendszer vonatkozásában - számos nagyfontosságú intézkedést tett. az új tanács-törvény ezeket az intézkedéseket részben a törvény erejével megerősíti, részben - mint az előbb említettem - az önállóság jogi biztosíték rendszerét igyekszik egységesen kimunkálni.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 3./ fehér ... 6. folyt./ il

az önállóság növelése természetesen egyet jelent a hatáskörök további decentralizálásával, azzal, hogy a központi állami szervek feladataik egy részét fokozatosan a helyi tanácsoknak adják le. a tanácsai szervezet, nevezetesen az alsófokú tanácsok hatáskörébe kell utalni mindazokat a feladatokat, amelyek megvalósítása csak a terület, illetve a település lakosságát érintik, továbbá, amelyek megvalósítása a tanácsai szervek által célszerűen, gazdaságosabban s a jelenleginél jobban elláthatók. ennek érdekében a tanácsok figyelmét a jövőben még inkább a községpolitikai, kommunális tevékenységre, a szolgáltatás fejlesztésére igyekszünk fordítani.

Lényegében az önállóság növekedése tükröződik a tervezetnek abban a célkitűzésében is, hogy a tanácsokat mint a területi elv érvényesítőit igyekszik kellő hatáskörrel felruházni. az új tervezet a tanácsok hatáskörét ezért megerősíti annak érdekében, hogy az ágazati fejlesztési elképzeléseket helyileg, területileg is összehangoljuk. ezt a szerepet elsősorban a tanácsai szervezetre kívánjuk bízni. a területi összehangolás illetően való megvalósítása azt is jelenti, hogy a területi koordinációban a vállalatok, szövetkezetek, intézmények és az állampolgárok igényei, érdekei kellőképpen összhangba kerüljenek.

a népképviselő szerepének növelését szolgálja államigazgatási rendszerünkben az ágazati irányítási elv korszerűsített értelmezése és gyakorlata. ez jutott kifejezésre a kormánynak a gazdaságirányítási reform során hozott ama döntésében, amely a helyi tanácsok szakigazgatási szerveinek kettős alárendeltségét megszünteti.

a kettős alárendeltség megszüntetése azonban távoiról sem jelentheti az ágazati irányítás elvének feladását. a tanácsok egységes működésének biztosítékai között igen jelentős helye van az ágazati irányításnak, hiszen enélkül a népgazdaság hatékony irányítása el sem képzelhető. a helyes, különösen pedig a szakszerű igazgatás megvalósítása érdekében szükség van az ágazati irányításra. a tervezet éppen ezért jelentős eszközöket biztosít a továbbiakban is a központi ágazati szervek irányító munkájához. vigyáz azonban arra, hogy az ágazati irányítással ne teremtsünk egy olyan bürokratikus centralizált apparátust, amely elveszti helyi kapcsolatait, függetlenedik a helyi képviselői szervektől. az ágazati megkötések a helyi önállóságot teljesen illuzórikussá tehetik. a tervezet éppen ezért az ágazati irányítás fenntartása mellett garanciákat nyújt arra, hogy az ne nyomhassa el részben a helyi képviselő tevékenységét, részben a területi koordináció szükséges követelményeit.

/folyt.köv./
-20-
10
irányítás eltulzása, az igazgatás atomizálását is jelentené. Esetleg olyan hibákra is vezetne, hogy a tulzott ágazati

parlament

bkk. 3. /fehér Lajos...7.folyt./e

az ágazati elv és a területi elv megfelelő arányainak megteremtése természetesen visszahat a képviselői szervek sulyára, szerepére. a központi direktívák csökkentése több „levegőt”, biztosít a helyi képviselői szervek, a tanácsok és azok végrehajtó bizottságai számára. úgy is mondhatnám: ez az egyik legfontosabb biztosíték annak, hogy e szervek valódi, s ne csak látszólagos sullyal rendelkezzenek tanácsrendszerünkben.

a jelenleg érvényben lévő tanács törvény a tanácsokat többek között „tömegszervezetként”, jelöli meg. az elmúlt években végzett elemzések azonban azt mutatták, hogy a tanácsok „tömegszervezeti”, jellege nem igazolódott be a gyakorlatban, formailag sem válhattak tömegszervezetekké. nem is lehetnek azok, hiszen állami szervezetben helyezkednek el, más a szervezeti felépítésük, részben mások a feladataik és módszereik is.

a formális elemnek bizonyult „tömegszervezeti”, jelleg elhagyása természetesen nem jelentheti azt, hogy a tanácsoknak nincs szükségük társadalmi kapcsolatokra. ellenkezőleg: a tanácsok mint a helyi lakosság szocialista önkormányzatai, nem is létezhetnek a lakossághoz fűződő állandó és széles kapcsolatok nélkül. természetesen nem önmagukért a kapcsolatokért, hanem a feladatok helyes megoldása érdekében!

a társadalmi kapcsolatok fejlesztése sokoldalú feladat. mindenekelőtt azt igényli, hogy a tanácsok hallgassák meg a lakosság véleményét, javaslatait. vegyék azokat figyelembe és vonják be az állampolgárokat a helyi feladatok megoldásába. az emberek érdeklődésének, felelősségérzetének felkeltése, a lakosság társadalmi ellenőrzésének lehetővé tétele mind-mind fontos elemei e munkának.

e munkában a tanácsok a jövőben fokozottabban támaszkodjanak a hazafias népfront helyi bizottságaira. vonják be azokat programjaik kidolgozásába és megvalósításába, kérjék ki véleményüket a lakosságot érintő döntések meghozatala előtt. ugyanakkor a népfront bizottságok segítsék jobban a tanácsok munkáját: a szó legnemesebb értelmében váljanak a tanácsok tömegpolitikai támaszaivá! ezt természetesen nem szabad úgy leegyszerűsíteni, hogy a tanácsok csak az állami munkát végezzék, a népfront bizottságok pedig a társadalmi kapcsolatokat szervezzék.
/folyt.köv./

bkk. 3. /fehér Lajos...8. folyt./e

Ugy gondolom, hogy ha a tanácsok és a népfront bizottságok egymáshoz való viszonyát ennek megfelelően helyesen értelmezzük, akkor a tanácsai szocialista önkormányzat megerősödése a helyi politika széleskörű kibontakozását és felvirágozását hozhatja magával, s a népfrontbizottságok munkáját a hétköznapokon is valóságos, élő tartalommal, a lakosság javát szolgáló alkotó tevékenységgel tölti meg!

tisztelt országgyűlés!

a szocialista állam legfontosabb szervezeti és működési alapelve a demokratikus-centralizmus. a tanácsok munkájában - az államélet egészével összefüggésben - most a szocialista demokratizmus fejlesztése, szélesítése a feladat. a tanácsok szocialista önkormányzatként való felfogása természetesen nem jelentheti azt, hogy csak a helyi kérdések sorolhatók feladataik közé. a tanácsok állami szervek is: mint a szocialista állam helyi szerveinek, részt kell vállalniuk az összes állami feladat végrehajtásából, azokat helyileg államigazgatási uton kell megoldaniuk. éppen ezért a tanácsok tevékenységében biztosítani kell a szükséges centralizmust, az összállami érdek feltétlen érvényesítését is.

a tanácsok önállóságának növelése csak úgy válhat érdemivé, ha egyidejűleg fokozódik központi irányításuk hatékonysága, s a fő kérdésekben érvényesül az egységes állami politika. e két követelmény kiegészíti egymást. a központi irányítás ebben az esetben nem lehet részletekbe menő, aprólékos, de érvényesüléséhez garanciális lehetőség szükséges. ilyenek:

1./ a tanácsszervek feladatait, hatáskörét és működését jogszabályi keretek, a legfontosabb kérdésekben törvények és törvényerejű rendeletek határozzák meg, amelyek kötelezőek a tanácsok számára. a népköztársaság elnöki tanácsa alkotmányos, a magasabb szintű végrehajtó bizottság, illetőleg a minisztertanács pedig törvényességi felügyeletet gyakorol tevékenységük felett.

2./ megszűnik a tanácsok államhatalmi, illetőleg államigazgatási funkcióinak merev szétválasztását adódó elkülönített központi irányítása; ez a törvényjavaslat szerint a minisztertanácshoz összpontosul. ez korántsem jelent azonban valamiféle operatív, a tanácsok életébe való felesleges beavatkozást.

/ folyt. köv. /

- 22 -

Tb

bkk. 3. /fehér Lajos...9. folyt./e

a minisztertanács is elsősorban normatív rendelkezésekkel irányítja a tanácsok és a végrehajtó bizottságok munkáját. e téren méginkább mint az üzemeknél, valóban elvi jellegű irányítás kívánatos: a tapasztalatok általánosítása, elemzése, elvi jellegű ellenőrzés és nem tététes beleszólás.

3. megmarad, sőt erősödik a miniszterek ágazati felelőssége. a tanácsok önállóságának növelése mellett gondoskodnunk kell arról, hogy a központi ágazati hatáskör egyidejűleg érvényesüljön. olyképpen, hogy a területi felelősség és a területi ágazati irányítása a megyéknél kellőképpen összhangba kerüljön. az ágazati feladatok érvényesítéséhez megfelelő keretet, irányítási lehetőséget biztosít a törvényjavaslat.

4./ továbbra is érvényesül a különböző szintű végrehajtó bizottságok között a szervezeti alá- és fölérendeltség, ami megfelelő biztosítékot nyújt a központi elhatározások érvényesítéséhez.

5./ a végrehajtó bizottsági titkári funkció képesítéshez kötése és kinevezés útján történő betöltése ugyancsak a központi irányítás érvényesülését, a jogszabályok betartását, az igazgatás szakszerűségének növelését szolgálja.

mindez - úgy gondolom - teljesen elegendő ahhoz, hogy a tanácsok szervezeti rendszerében jól összeegyeztethető legyen s a gyakorlatban is jól funkcionáljon a tanácsok önkormányzati jellegéből fakadó önállóság és a tanácsszervek hatékony központi irányítása.

kedves képviselő elvtársak!

annak érdekében, hogy a tanácsdemokrácia megszabaduljon ma még meglevő számos formális elemétől, s hogy a tanácsok valóban szocialista önkormányzatokká, a helyi lakosság hatékonyan működő szerveivé válhassanak, meg kell azokat töltetni kellő tartalommal. azaz, tovább kell növelnünk önállóságukat - két irányban is.

egyrészt szükséges a hatáskörök további decentralizálása; leadása a központi szervektől a megyékhez, a fővárosi tanácsoktól a kerületekhez, s a megyéktől, valamint a most alakuló járási hivataloktól a helyi, tehát a városi és községi tanácsokhoz. ez - őszintén szólva - egyelőre még elég vontatottan halad.

/folyt.köv./

- 23 -

Tb

bkk. 3. /Fehér Lajos...10.folyt./e

másrészt a feladatok és hatáskörök célszerű decentralizálása, annak alátámasztása a helyi intézkedések hatékonyabbá tételére érdekében szükséges az is, hogy a tanácsok az eddiginél jelentősebb gazdasági, pénzügyi forrásokkal rendelkezzenek. a tanácsok fejlesztésének egyik kulcskérdése ma s az elkövetkező években: gazdasági önállóságuk további fokozatos növelése. a szocialista önkormányzat és a saját hatáskörű gazdálkodás ki- szélesítése kölcsönösen feltételezi egymást!

ezt felismerve, a kormány már eddig is jelentős intézkedéseket tett a tanácsok gazdasági önállóságának növelésére. ezek- ket összhangban a törvényjavaslat garanciális jelleggel szabályozza a tanácsok tervezésére, költségvetésére, általában gazdálkodására vonatkozó legfontosabb kérdéseket. kimondja, hogy a tanácsok pénzalapjainak bevételi forrásait és az azokból való részesedés mértékét, valamint az állami hozzájárulás összegét középtávu tervidőszakra költségvetési törvényben kell megállapítani.

a tanácsok bevételi forrásainak bővítése, saját és megosztott bevételeinek növelése lényegében azt jelenti, hogy nagyobb- részt közvetlenül kapják meg azokat az anyagi eszközöket, amelyekre feladataik ellátásához szükségük van. ezeket eddig állami támogatásként jórészt a költségvetésből kapták. intézkedés történt olyan tartós források átengedésére, amelyek lehetővé teszik az önálló gazdálkodást. így a működési kiadásokat majdnem teljes egészében, a beruházásokat pedig - a célcsoportos beruházások kivételével - döntően saját és az állam által tartósan, tehát véglegesen átengedett bevételi források fedezhetik.

az állami források /az adók egy részének/ átengedése való- jában nem jelent a költségvetés számára az eddigiekhez képest többletkiadást. csupán arról van szó, hogy a költségvetési bevé- teleknek ezt a részét ezentúl nem központosítjuk, mint ahogy ed- dig tettük, tehát nem hozzuk el a városból, a községekből és a megyékből, hogy azután újra visszaadjuk költségvetési támogatás- ként. másszóval: ezt az oda-vissza utat most megtakarítjuk, s a pénzügyi gazdálkodás rendszerét, legalább is e tekintetben, je- lentősen egyszerűsítjük. véleményem szerint ennek az egyszerű- sítésnek még további lehetőségei is vannak.

a tanácsok önállóságának növelése természetesen nem öncélú. mivel az önállóság a tanácsoknál is a cselekvési készség növelé- sével és az érdekelttség fokozásával jár együtt, biztosítani le- het és kell, hogy az eddigieknél nagyobb gazdasági eredményeket érjenek el, mozgósítsanak a kiaknázatlan helyi források feltárá- sára, s mindezekkel együtt a lakosságnak és a népgazdaság egészé- nek is többet nyújtsanak!

/folyt.köv./

bkk. 3. /Fehér Lajos...11.folyt./e

a tanácsok és a területükön működő gazdasági szervezetek között elvileg azonos gazdasági kapcsolat alakul ki, ezzel még- jobban előtérbe kerülnek a közös érdekek. mindez alapot szol- gáltat ahhoz, hogy a tanácsok - szektorra való tekintet nélkül - támogassák, szervezzék, hangolják össze a lakosság igényei- nek még jobb kielégítését, s használják ki a különböző társu- lásokban, közös üzemek működtetésében, intézmények szervezésé- ben és fenntartásában rejlő lehetőségeket.

erre az együttműködésre, a különböző forrásokból származó fejlesztési eszközök összehangolt felhasználására, a helyi erő- források fokozott kiaknázására szükség is van ahhoz, hogy a ta- nácsok magasabb színvonalon működhessenek közre a lakosság nö- vekvő igényeinek kielégítésében, s eredményesen megoldják a 4. ötéves tervből rájuk háruló feladatokat. ezek méretét jól érzé- kelteti, hogy a 4. ötéves tervidőszakban mintegy 80 milliárd forint értékű fejlesztést kell megvalósítaniuk. nem sokkal ke- vesebbet, mint amit az eltelt husz esztendő alatt forint érték- ben megvalósítottak. ennek keretében többek között 160 000 la- kás megépítéséről, 38-40 ezer óvodai, 9 ezer bölcsődei hely, 2 500 általános iskolai tanterem megvalósításáról kell gondos- kodniuk.

meg kell említenem még, hogy a tanácsok népképviselői- önkormányzati jellege nemcsak gazdasági önállóságuk növelését teszi szükségessé. hanem azt is, hogy a tanácsok, mindenekelött a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló helyi tanácsok szer- vek dönthessenek az állampolgárok igazgatási-hatósági ügyeiben is. ezt a célt szolgálja a törvényjavaslat, amikor - a tanács- törvény alkotásunkban először - elvként rögzíti, hogy a helyi igazgatási feladatokat a helyi tanácsok szervekre kell bízni.

tisztelt képviselő elvtársak!

a tanácsok szakmai tevékenysége általában tulmutat a szo- ros értelemben vett államigazgatáson: ez a lakossághoz fűződő kapcsolatoknak talán a legfontosabb területe. feladataik vég- zése során a tanácsok szervek nap mint nap találkoznak a lakos- sággal, tevékenységük célja nem lehet más, mint a lakosság szolgálata. ez adja munkájuk társadalmi jelentőségét, politikai jellegét.

/folyt.köv./

bkk. 3. /fehér Lajos...12.folyt./e

a törvényjavaslat azzal, hogy a hatáskörök és a feladatok pontos megállapítására, az egyes tanácsszintek közötti elhatárolására törekszik; továbbá, hogy növeli a helyi tanácsok önállóságát, kibővíti döntési hatáskörüket, nemcsak a még meglévő formális elemeket, de a bürokratikus vonások továbbélésének lehetőségét is csökkenti.

joggal remélhetjük tehát, hogy a törvény hatályba lépésével a tanácsok hivatali szerveinek munkájában növekedni fog a szakszerűség, gyorsul az ügyintézés, szilárdul az igazgatási szervek és az ügyintézők felelőssége.

felvetődhet azonban a kérdés: ha a tanácsok a lakosság érdekeinek szolgálatát tartják legfontosabb feladatuknak, miként lehetséges, hogy még mindig viszonylag gyakran hallunk léteketlen, bürokratikus ügyintézésről?

a választ azzal kezdeném, hogy a tanácsok hatósági tevékenysége alapján kielégítő, törvényessége, szakszerűsége minden szinten javul. ezt bizonyítja a határozatok ellen benyújtott fellebbezések, panaszok viszonylag alacsony száma, s csökkenő aránya. a sajtó, a rádió vagy a televízió azonban - egyébként általában helyesen - inkább a hibákat, a bürokratikus megnyilvánulásokat tárja fel. így azután az államigazgatás eredményeiről viszonylag ritkán esik szó a nyilvánosság előtt.

emelett persze tagadhatatlan, hogy a hatósági jogalkalmazás során - ez az alsóbb szintű államigazgatási szervek munkájának mintegy a fele - előfordul, hogy az eljáró szervek a jogszabályokat hibásan, társadalmi rendeltetésüktől elszakítva alkalmazzák, vagy késedelmesen, nehézkesen intézkednek. szem előtt tévesztik, hogy minden egyes ügy mögött állampolgárok állnak, akik joggal várják ügyeik elintézését. az ilyen - társadalompolitikai céljainkkal ellentétes - eljárás természetesen károkat okoz a tanács társadalmi kapcsolataiban, aláássa az igazgatási szervek munkájához nélkülözhetetlen bizalmat. ezért tanácsainknak különös gondot kell fordítaniuk az államigazgatási munkahatékonyságának fokozására, a gyors és szakszerű ügyintézésre.

/folyt.köv./

15

bkk. 3./ fehér ... 13. folyt./ il

a bürokratizmus elleni harccal mindenki egyetért, de a bürokrácia megszüntetése nem csupán hivatali feladat. hol van bürokrácia és protekcionizmus? elsősorban olyan területeken ahol a társadalom szükségleteit még nem tudjuk maradéktalanul kielégíteni. ha több lakást építünk - márpedig a negyedik ötéves tervben 400 ezer építést irányoztuk elő és valósítjuk meg - csökkenni fog a e téren a bürokrácia és a protekcionizmus is. így az, hogy a lakosság ügyeit intéző közhivatalnoktól nagyobb fegyelmet, udvariasságot, körültekintést várunk és követelünk meg, s ez helyes. de pusztán udvariassággal nem lehet elintézni a lakosság ellátását s a szolgáltatásokat.

ezért a javak nagyobb bőségével, a hiánygazdálkodás megszüntetésével, jobb munkával küzdhetünk leghatásosabban a bürokrácia ellen. a nagyobb pénzügyi, gazdasági önállóság ezt is célozza!

az állampolgárok akkor elégedettek a tanács tevékenységével, ha a településen, a lakóhelyen jelentkező igényeket jól, szakszerűen oldja meg. társadalmilag helyesen fejeződik ki napjainkban az a tanácsai szervezet iránti igény, hogy az apparátusban dolgozó emberek szakmai ismereteinek színvonalát növelni kell. ezt az igényt, a tanácsai szakigazgatás szakmai színvonalának emelését kívánja előmozdítani a kormánynak az a múlt évi határozata, amely előírja, hogy a községi, a városi és a megyei tanácsai végrehajtó bizottságok titkárait meghatározatlan időre kell kinevezni és e tisztségeket jól képzett államigazgatási szakemberekkel betölteni. különösen a városokban és a községekben indokolt, hogy olyan stabil, szakmailag képzett vezetőt állítsanak a helyi államigazgatási apparátus élére, aki képes a decentralizált s egyben megnövekedett feladatok jó megoldására.

Lényegében a szakmai színvonal emelését célozták és célozzák a községi hálózat gyökeres átalakítására irányuló, évek óta tartó s most befejeződött kormányzati intézkedések. a közös tanácsu községek számának megnövekedése, valamint számos újabb nagyközség létrehozása minden bizonnyal a községi szakigazgatási apparátus színvonalának emelkedésében is meghozza a maga gyümölcsét.

/folyt.köv./

15

parlament

bkk. 3./ fehér ... 14. folyt./ 11

e cél megközelítését elősegítheti a kormánynak az az intézkedése, hogy a megszűnő járási tanácsok helyén megalakuló járási hivatalokban jelentős létszámcsökkentést kell végrehajtani, s az így felszabaduló beralapokat döntő részben az alsófoku tanácsok, elsősorban a községi államigazgatási vezetők és beosztottak fizetésére kell fordítani.

fenér Lajos beszéde további részében azokról a tennivalókról szólt, amelyek biztosíthatják az új tanács-törvény maradéktalanul érvényesülését, azt hogy betöltse szerepét szocialista államunk fejlesztésében, meg hozza azt az eredményt, amelyet joggal vár tőle a közvélemény, a párt és a kormányzat.

a törvény - noha elfogadásával jelentős lépést teszünk előre a tanácsok és szerveik tevékenységének továbbfejlesztésében - csak keret, amelyet részben a központi szerveknek, részben maguknak a tanácsoknak kell kitölteniük.

ami a kormányt illeti, miként eddig ezután is arra fog törekedni, hogy a törvény alap gondolata és valamennyi szabálya érvényesüljön. alkalmazásában - az országosan egységes rendezést kívánó alapvető kérdések kivételével - nem kívánjuk megkötni a tanácsok kezét. ennek megfelelően a törvény végrehajtásaként csak egy általános végrehajtási rendelet kiadását tervezzük. a tanácsokra vár a feladat, hogy a törvény felhatalmazása alapján - annak elveit érvényesítve - a helyi igényeknek, sajátosságoknak megfelelően tanácsrendeletben maguk határozzák meg saját tevékenységük és szerveik szervezeti és működési szabályzatát.

az a legfontosabb, hogy a tanácsok éljenek is megnövekedett hatáskörükkel, önállóságukkal, mert csak így válik a lehetőségből valóság!

azok a nagy feladatok, amelyek a következő években a tanácsokra várnak, csak a tanácsstagok és a tanácsapparátus dolgozóinak tevékeny közreműködésével valósulhatnak meg.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 3./ fehér ... 15. folyt./ 11

nyugodtan mondhatjuk: a tanácsai dolgozók politikánk hű támaszai, nagy többségük megfelel a növekvő követelményeknek, rendelkezik az előírt képesítéssel, nagy tapasztalatra tett szert, helyesen él a megnövekedett önállósággal, hatáskörrel. a nagyobb feladatokra is tekintettel kötelességünknek érezzük, hogy lehetőségeinkhez mérten a jövőben növeljük erkölcsi és anyagi megbecsülésüket.

tisztelt országgyűlés!

a központi bizottság és a kormány véleménye szerint a tanácsokról szóló törvényjavaslat teljes mértékben megfelel társadalmi fejlődésünk igényeinek, a tanácsok vonatkozásában érvényesíti a kongresszusnak az államélet, a szocialista demokrácia fejlesztésére irányuló határozatait. a törvény megalkotása nagy előrelépést jelent szocialista államéletünk fejlődése terén. kedvezően hat majd a tanácsok munkájára, önállóságuk kibontakoztatására, a lakossághoz fűződő kapcsolataik szélesítésére, egyszóval megnyitja fejlődésünk új, még eredményesebb szakaszát!

az új tanács-törvény megalkotása tovább fogja erősíteni a szocialista demokratizmust, népünk összefogását a szocializmus teljes felépítésére!

mindezek alapján a központi bizottság és a kormány nevében a törvényjavaslatot a tisztelt országgyűlésnek elfogadásra ajánlom./

x x x

k/folyt.köv./

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

tó/e

1971. február 10.

javitások a bkk. 1. számú hírré /korom-beszéd/

a 3. folytatás utolsó előtti bekezdésének alulról számított 5. sorában a szöveg helyesen:

...egyebek között kiemelte: az a p p a r á t u s n a k úgy kell dolgoznia...

a 8. folytatás megszólítás alatti bekezdésének utolsó sorának vége helyesen:

...az alkotmány megfelelő rendelkezéseit i s .

x x x

javitások a bkk. 2. számú hírré /cseterki-beszéd/:

a 2. folytatás 3. bekezdésének 9. sorában centenarium helyett m i l l e n n i u m irandó.

x x x

javitások a bkk. 3. számú hírré /fehér lajos beszéde/

az 1. folytatás utolsó bekezdésének első sorában gazdálkodásunk helyett g a z d á l k o d á s u k irandó.

a 4. folytatás 4. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...tehát a v á l a s z t ó k által közvetlenül...

a 6. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 6. sorától a szöveg helyesen: ...a helyi képviseleti szervektől. az ágazati irányítás eltulzása az igazgatás atomizálását is jelentené. esetleg olyan hibákra is vezetne, hogy a tulzott ágazati megkötések a helyi önállóságot teljesen...

/mti/

18

-30-

parlament

bkk. 4. az országgyűlés ülése

tud/rj hi,tf, pr, szö, gg, gk

1971. február 10.

szerda délelőtt 11 órakor összeült az országgyűlés.

az ülésen résztvett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára; fock jeno, a forradalmi munkás paraszt kormány elnöke, továbbá apró Antal, benke valéria, biszku béla, fehér lajos, gáspár sándor, kállai gyula, komocsin zoltán, németh károly, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője foglalt helyet.

az ülést kállai gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. megemlékezett a parlament legutóbbi ülészaka óta elhunyt németh imre képviselőről, a hazafias népfront országos tanácsának tagjáról, a borsod megyei tanács végrehajtó bizottságának nyugalmazott elnökhelyetteséről. 1958 óta volt az országgyűlés tagja, megyéjének és választókerületének fáradhatatlan hű képviselője. emlékéért az országgyűlés jegyzőkönyvében örökített meg, a parlament tagjai néma felállással adóztak emlékének.

kállai gyula ezután bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa az országgyűlés legutóbbi ülészaka óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését az alkotmány rendelkezéseinek megfelelően bemutatta, a jelentést a képviselők kézhez kapták. bejelentette továbbá, hogy a minisztertanács megbízásából dr. korom Mihály, igazságügyminiszter, az országgyűlésnek beterjesztette a tanácsokról szóló törvényjavaslatot. a törvényjavaslatot előzetes tárgyalás céljából az országgyűlés illetékes bizottságai kézhez kapták és a képviselők között is szétosztották.

kállai gyula javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülészak tárgysorozatot, amely a következő:

1. / a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolója;
2. / a tanácsokról szóló törvényjavaslat.

ezután a napirend szerint cseterki lajos, az elnöki tanács titkára ismertette a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolóját.

/folyt.köv./

11.15 rj

10 160

- 31 -

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

-----
hi/rj

cseterki lajos beszédét mai bkk. 2-es számú kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját az alábbi javítással

f e l o l d j u k

az utolsó bekezdés 5-6 sorában a szöveg helyesen:

az elnöki tanács törvényerejű rendeletei jogilag s z a b á l y o z z á k ....

x x x

bkk. 4. / az országgyűlés... 1. folyt./rj

az országgyűlés a népköztársaság elnöki tanácsának beszámolóját, valamint a legutóbbi ülészak óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését jóváhagyólag tudomásul vette.

az országgyűlés ezután áttért a tárgysorozat második pontjára, a tanácsokról szóló törvényjavaslat tárgyalására. a törvényjavaslatot a kormány nevében dr. korom mihály igazságügy-miniszter terjesztette elő.

/folyt.köv./

12.18 rj

Tó 1230

- 32 -

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

Dr. Korom Mihály beszédét mai bkk 1.-es számú kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját f e l o l d j u k , s egyben a következő javításokat adjuk a beszédre:

a 2. folytatás 3. bekezdésének negyedik sorában a zárójeles rész helyesen a következő:

/ ily például a város és a nagyközség létesíthet a települése vonzáskörzetét is ellátó vállalatokat és intézményeket, a község nem./

a 4. folytatás utolsó bekezdésének utolsó három sorában a szöveg helyesen:

..az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésében, a honvédelmi feladatok ellátásában.

az 5. folytatás 6. bekezdésének harmadik sorától a szöveg helyesen:

... a megyei tanácsok - mint testületek - jogszabályba...

a 7. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 4. sorában a szöveg helyesen:

... hogyan értékelik és érzékelik tanácsaink...

/folyt.köv./

13.40 rj

- 33 -

parlament

bkk 4. / az országgyűlés...2.folyt./rj

dr. korom Mihály igazságügyminiszter nagy tapssal fogadott beszámolója után szünet következett, majd Vass Istvánné elnök-

letével folytatódott a tanácskozás. elsőként dr. Gonda György

/Vas megye, 6. vk./, a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság elnöke, a törvényjavaslat előadója kapott szót.

dr. Gonda György

előljáróban elmondotta, hogy a ház asztalára letett paragrafusok hosszú ideje tartó gondos előkészítő munka eredményei. az MSZMP központi bizottsága és a kormány 1970 áprilisi együttes ülése után a tanácsi munka elméleti és gyakorlati szakembereiből munkabizottságok alakultak, kialakították a tanács-törvény téziseit, amelyekhez különböző fórumokon több mint 600 észrevételt, javaslatot, megjegyzést fűztek. ezek figyelembevételével született meg a törvényjavaslat első változata, amelynek konzultációján a megyei pártbizottságok, a különböző szintű tanácsok, a hazafias népfront-bizottságok vezetői, illetve a szakszervezetek megyei tanácsának képviselői csaknem ezer észrevételt tettek.

- a viták tapasztalatainak felhasználásával készült új tervezetet megtárgyalta a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége és a magyar tudományos akadémia jogi bizottsága, megvitatták az országgyűlés tisztségviselői és mérlegre tette a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság. ezt követően a törvényjavaslat a kormány elé, illetve az országgyűlés négy bizottságának fórumára került. az ott elhangzott javaslatok egy részét a törvénytervezet átdolgozásakor figyelembe vették, más részét módosító indítványként terjesztik a plénum elé.

- a bizottsági viták során két terület került gyakrabban szóba, nevezetesen a művelődésügy és az egészségügy. megfontolandó: jól szolgálják-e művelődésügyi és egészségügyi céljainkat a törvény előírásai, különösen a községi tanácsoknak az a joga, hogy dönthetnek a hatáskörükbe utalt kinevezési ügyekben. véleményünk szerint a községi tanácsok érettek arra, hogy ezzel a joggal jól, kellő felelősséggel éljenek. a községi tanácsok új hatásköre - úgy véljük - hozzájárul majd ahhoz, hogy a tanácsok a jelenleginél több figyelmet, erőt és energiát fordítsanak az iskolaügyre és a lakosság egészségügyi ellátására.

/folyt.köv./

13.45 rj

- 34 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 3. folyt./rj

- a törvényjavaslat a városi és községi tanácsoknál hozza a legtöbb változást. érthető, hiszen ezekhez a tanácsokhoz kerül az ügyek döntő hányada, itt a legszorosabb a tanácsok és a választópolgárok kapcsolata. a törvény végrehajtása szempontjából arra is szólni kell, hogy 1960-ban hazánkban még több mint háromezer községi tanács működött, az elmúlt esztendő végén már csupán 1875. egyre több közös tanács alakul, számuk ma már meghaladja a hatszázat. közös tanácsu községekben kis híján kétmillió ember él. ez a szervezeti felépítés fejlődést, előbbrelépést jelent, hatékonyabb, színvonalasabb munkát tesz lehetővé. a törvény utal arra, hogy ezekben a társult községekben, különösen a nem székhely-községekben a közügyekkel és a lakosság ügyeinek intézésével igen komolyan kell törődni. ezekben a községekben a törvény kötelezővé teszi a falugyűlést, hogy a lakosság ezen a fórumon kapjon tájékoztatást a tanács munkájáról, az időszaki tennivalókról. a napi ügyek intézésére a törvény szakigazgatási kirendeltségek működését teszi lehetővé és előírja, hogy a közös tanácsba a legkisebb községből is legalább három tagot kell választani. véleményünk szerint azonban még ezekkel az előírásokkal és ajánlásokkal együtt sem lehet befejezettnek tekinteni azt a munkát, amit ezekben a községekben a tanácsoknak a hazafias népfronttal együtt el kell végezniük. ezeknek a községeknek a lakossága ne érezze úgy, hogy a tanács - a szó politikai, társadalmi, emberi értelmében - ,távolabb,, került tőlük.

- a törvényjavaslat - érthető módon - csak igen röviden foglalkozik a járási hivatalokkal. létrehozásukkal új intézmény honosul meg az állami munkában. a járási tanácsok átalakulása és a hivatalok létrehozása az elmúlt hetekben megmozgatta a kedélyeket, ami érthető, mert a hivatalok a korábbinál lényegesen kisebb létszámmal dolgoznak majd, mint amekkora a járási tanácsok apparátusa volt. a járási tanácsok megszüntetését számos igen fontos ok indokolja, köztük a mezőgazdaság irányításában bekövetkezett változások, a tanácsi hatásköri decentralizálás és a választási rendszer egyszerűsítése. a járási hivatalok nélkülözhetetlen kapcsolatot jelentenek majd a megye és a községek között. ellátják a másodfokú hatósági feladatokat és egyes munkákat - köztük az építési műszaki feladatokat zömét első fokon - a községek helyett nekik kell megoldaniuk.

/folyt.köv./

13.50 rj

- 35 -

: 10

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés...4. folyt./rj

- a megyei tanácsokat illetően - s ezt külön kell hangsúlyozni - a törvény előírja a tanácsai és nem tanácsai szervek együttműködését a terület- és településfejlesztésben, s a tanácsokat teszi felelőssé a szükséges összhang megteremtéséért. együttműködés és összhang - ezek figyelembevételével állították már össze a megyék negyedik ötéves terveit is. úgy véljük, hogy a megyei tanácsok nagyobb önállósága, a tanácsok területi felelőssége a tartalmas, jó együttműködésben válik majd gyakorlattá.

- a tanácsok, a különböző vállalatok és szervezetek együtt sokkal többre képesek a lakosság ellátásában, anyagi és kulturális gyarapításában, mint külön-külön. számtalan jó példa van már arra, hogy a tanácsok és vállalatok közösen építenek óvodákat, közös terveket készítenek a községek kommunális ellátásának, művelődési lehetőségeinek javítására. a tanácsok, a vállalatok és a szervezetek keresik a kölcsönösen előnyös, új lehetőségeket az együttműködésben, például a lakásépítés ütemének gyorsításában. az a körülmény, hogy a tanácsok érdekeltté váltak a területükön működő vállalatok és szervezetek gazdálkodásában, szintén erősíti az együttműködést, kifejezi a közös érdekeket.

- amikor egy-egy megye, város vagy község fejlesztése, az ott élő lakosság sorsa és életkörülményeinek formálása közös helyi érdekké válik, akkor minden eddigig meghaladó méretekben kapcsolódhat be a lakosság az ügyek intézésébe. ez a szocialista demokrácia élő, cselekvő ereje.

- az új tanács törvény alkalmazását segíti majd az országgyűlés néhány közelmúltban alkotott törvénye, köztük a választójogi törvény, a népgazdaság új ötéves tervéről szóló törvény és a tanácsok 1971-1975. évi középtávu pénzügyi előirányzatainak törvényi megerősítése. ezekkel a paragrafusokkal együtt a tanács törvény nagymértékben hozzájárul majd a szocialista demokrácia érvényesítéséhez, a tanácsai munka hatékonyságának, színvonalának emeléséhez.

/folyt.köv.

13.58rj

- 36 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 5. folyt./rj

- az új tanács törvény segíti majd a tanácsokat munkájukban, nagymértékben hozzájárul, hogy valóra váltsák a párt x. kongresszusán meghatározott célokat.

- engedjék meg, hogy végül a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság nevében köszönetet mondjak mindazoknak, akik hozzáértő, gondos munkával, nagy felelősséggel dolgoztak a tanácsokról szóló törvény előkészítésén. kérem, hogy írásban átnyújtott módosító javaslatainkkal együtt az országgyűlés fogadja el az új tanács törvényt.

/folyt.köv./

10

- 37 -

bkk. 4. / az országgyűlés... 6. folyt./rj

dr. Trautmann Rezső
----- nyugdíjas miniszter /budapest 4.vk./
rámutatott:

- a tanácsok népképviselői, önkormányzati és államigazgatási jellegének deklarálásában nyilvánul meg legszembetűnőbben a törvényjavaslat újszerűsége, előrelépése a tanácsokról szóló korábbi törvényhez képest. egyszersmind ebben tükröződik leginkább érzékelhetően az a minőségi változás is, amely szocialista államrendszerünk és tanácsaink fejlődésében az elmúlt két évtized folyamán bekövetkezett, és amely lehetővé és időszzerűvé, sőt, szükségessé tette az új tanács törvény megalkotását.

- hogyan fogja érzékelni az állampolgár, hogy a tanács és szervei működésének jellege ezentúl népképviselői, önkormányzati és államigazgatási - külön-külön is és együtt is? ha a tanácsoknak és szerveiknek csak az államigazgatás jellegét és - ami ebből következik - igazgatási funkcióját tekintjük, a válasz kézenfekvő, mindössze a mindennapi életben kialakult gyakorlatra kell gondolnunk. az állampolgár, állampolgári jogánál fogva intézkedést kér ügyében, a tanács vagy szerve, írott köteletségénél és felelősségénél fogva, intézkedik.

a továbbiakban kifejtette Trautmann Rezső, hogy sokkal nehezebb a válasz a tanács és szervei népképviselői és önkormányzati jellegét illetően. itt a jogok, a köteleességek és a felelősség egyfelől az állampolgár, másfelől a tanács és szervei viszonylatában nyilvánvalóan kölcsönös. ez mindkét viszonylatban olyan tudatot, illetve magatartást tételez fel, amely ezt a kölcsönöséget képes felismerni és elismerni.

- nagy és szép feladat lesz az új tanács törvény újszerű elvi és gyakorlati utmutatásait a tanácsok működésében folyamatosan érvényre juttatni, de legalább ilyen nagy és szép feladatnak kell felfogni a közvélemény formálását, a közgondolkodás érlelését is, hogy teljes megértésre találjanak az állampolgárok legélelőbb köreiből a legfrissebb törvényünkben foglalt demokratikus vívmányaink.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./
14.03 rj

- 38 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 7. folyt./rj

Tóth Szilveszterné
----- /csongrád m, 2. vk. / a zákányszéki községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke hangsúlyozta:

- az előttünk fekvő törvényjavaslat a megnövekedett hatáskör zavartalan gyakorlásához a szükséges garanciákat, a feltételeket kellőképpen megadja. a hatósági államigazgatási jellegű feladatok mellett jelentkező érdekképviselői feladatkör az eddiginél hangsúlyozottabban előtérbe helyezi a tanácsok tömegkapcsolatának kérdését. az, hogy egy adott tanács miképpen tudja kiépíteni tömegkapcsolatait a hazafias népfronttal, a tömegszervezetekkel, a működési területén tevékenykedő gazdálkodó szervezetekkel, s nem utolsá sorban a választópolgárokkal, - mindez a tanács törvény helyes alkalmazásától és végrehajtásától függ. a szoros együttműködés és az ebből eredő koordinációs lehetőségek kihasználása nélkül egyetlen tanács sem lesz képes a helyben jelentkező sajátos feladatok jó felmérésére és megoldására, bevételi forrásainak bővítésére és a lakosság közreműködésének megszervezésére.

a törvényjavaslat - mutatott rá a képviselő - először teremti lehetőséget arra, hogy a tanácsi munka alkotó részeseivé váljanak mindazok, akik nem tagjai a tanácsnak. a lakosságnak az állami élet gyakorlásába való bevonása megkívánja azt is, hogy a közreműködők érdemi lehetőséget kapjanak tevékenységük kifejtéséhez.

az államigazgatás egységesítése során további feladatok hárulnak majd a helyi tanácsokra. hogy a jövőben se szenvedjen csorbát a tevékenység szakszerűsége, meg kell teremteni a feltételeket, növelni kell a tanácsi apparátus erkölcsi- anyagi megbecsülését. a tovább lépés feltétele az is, hogy a megyei tanácsok tegyék alkalmassá a helyi tanácsok szakapparátusát arra, hogy élni tudjanak a hozzájuk kerülő hatáskörökkel, illetve jogkörökkel.

a törvénytervezetet elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

14.13 rj

- 39 -

parlament

bkk. 4. / az országgyűlés... 8. folyt./rj

bencsik istván,

----- a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, /hajdu-bihar megye 11. vk./ bevezetőben arról szólt, hogy a gazdaságirányítási rendszer reformja óta a gazdasági döntések jelentős része helyben, helyi kapcsolatokban születik meg, így az igazgatás sem maradhat mereven centralizált.

- a mögöttünk levő években a lakosság a gyakorlatban tapasztalhatta, hogy nemcsak köze, beleszólása is van megyéje, járása, községe életébe, nemcsak a gazdasági döntéseket decentralizáltuk túlnyomó hányadukban, hanem a kulturális, társadalmi kérdésekben való elhatározásokat is. e közéleti változásnak felel meg a születő új tanácstörvény is.

kitért arra, hogy a centralizált államvezetésnek szüksége volt a centrális irányítást megvalósító szervre. ennek során kaptak a tanácsok sok, népszerűnek éppen nem mondható feladatot is. a tanácsok mindeddig becsülettel oldották meg azokat a feladatokat, amelyeket történelmi fejlődésünknek mögöttünk álló szakaszában vállalnunk kellett. ma azonban joggal elvárható - hangsúlyozta bencsik istván - hogy az országgyűlés által hozott törvények és a kormány néhány átfogó rendelete alapján a megyei és a helyi önkormányzat érvényesüljön a nép által választott képviselőknél, a tanácstagokon keresztül. az új tanács mint népképviselői-önkormányzati szerv, nemcsak felelős lesz a törvények betartásáért, hanem képesnek kell lennie azok jó végrehajtására és arra is, hogy önálló intézkedéseket tegyen a lakosság érdekében.

- a tanácsok jó munkájának személyi biztosítékait a tavaszszal esedékes választásokon kell megteremteni, az eredményes munka intézményes biztosítéka pedig az új tanácstörvény lesz.

- olyan tanácsokra van szükség, amelyek nem az íróasztalra támaszkodnak, hanem a népre. amelyek érzékelik a lakosság problémáit és értenek a nép nyelvén. amelyek nem sajnálják a fáradságot, hogy intézkedéseiket a lakosság megértse, elfogadja, s azért sem, hogy ők megértsék a népet.

- a helyi hatalmat a hatalmaskodástól, a bürokratizmus-tól a tanácsok szélesedő tömegkapcsolatai óvhatják meg. az eddigi gyakorlat úgy alakult, hogy a tanácsok tömegkapcsolata a hazafias népfronton keresztül valósult meg: a nép legszélesebb rétegeit tömörítő népfront mozgalom magában foglalja az összes tömegszervezeteket, potenciálisan társadalmunk mindkét alapvető osztályát és minden rétegét, nőket és férfiakat, időseket és fiatalokat, hívőket és nem hívőket, párttagokat és párton kívülieket.

/folyt.köv./

14.25 rj

- 40 -

bkk. 4. / az országgyűlés... 9. folyt./rj

bencsik istván meglepéssel nyugtázta, hogy a törvényjavaslat indokolása kiemelt jelentőséget tulajdonít a népfront és a tanács együttműködésének, azzal, hogy „a hazafias népfront a tanácsok tömegpolitikai bázisa,,. hiányolta azonban e pozitív megállapítást a törvényjavaslatból.

a továbbiakban foglalkozott a tanácstagi csoportok tervezett felállításával, majd így folytatta:

a törvényjavaslatot egészében jónak, kimondott elveiben is helyesnek tartom. az elvek jó megvalósítása, különösen a nép által választott önkormányzat, a tanács és a népfolyamatos fóruma, a népfront közötti kapcsolat, vagyis a tanács tömegbázisának biztosítása érdekében kérem, hogy a kormány végrehajtási rendelete ezekben a kérdésekben adja meg a helyes elvnek megfelelő jogszabályozást. a szocialista demokrácia erősítésének érdekében most olyan törvény születik, amely jobb területi és helyi kormányzati szerveket, jobb igazgatást biztosít nagy feladataink megoldásához, a negyedik ötéves terv teljesítéséhez, az előrelépéshez, a szocialista társadalom felépítése után. ehhez mindig intézményesen biztosítani kell a lakosság bekapcsolását a közéletbe, erejének igénybevételét a közgondok megoldásában.

a törvényjavaslatot elfogadta.

ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./

14.30 rj

- 41 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...10.folyt./e

az ebédszünet után dr. beresztóczy miklós elnökletével
----- folytatta tanács-
kozását az országgyűlés.

elsőként fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szóra.

/fehér lajos beszédét mai bkk. 3-as számú kiadásunkban kö-
zöltük, az embargót az alábbi javítások figyelembevételével
f e l o l d j u k !
-----

a 3. folytatás utolsó bekezdésének 7. sorában a „közpon-
ti,, szó helyett „kiemelkedő,, irandó.

a 4. folytatás utolsó sorában a szöveg helyesen: ...kép-
viseleti demokrácia és a testületek...

a 8. folytatás utolsó bekezdésének első mondata helyesen
így kezdődik:

2. megszűnik a tanácsok ugynevezett „államhatalmi,, ille-
tőleg...

a 13. folytatás 1. bekezdésének 8. sorában kezdődő mondat
eleje helyesen: igaz, hogy...

a 15. folytatásnak a megszólítás alatti bekezdése 3.-4. so-
rában a szöveg helyesen: ...érvényesíti a x. kongresszusnak az
államélet..

a 15. folytatásnak a megszólítás alatti bekezdése utolsó
sorában a „fejlődésünk,, helyett „fejlődésük,, irandó.

a 15. folytatás utolsó bekezdésének utolsó sora így végző-
dik: ..elfogadásra javaslom. x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!
-----

a mai bkk. 2. számú hírre adott javítás a cseterki-beszéd
-----
első oldalának utolsó bekezdése 5.-6. sorára szólt.

/folyt.köv./
16.50/e
10

x x x

- 42 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...11.folyt./e

fehér lajos nagy tapssal fogadott beszéde után varga gáborné

/borsod megye 8-as választókerület képviselője/, a megyei tanács
végrehajtó bizottságának elnökhelyettese szólalt fel. hangsúlyoz-
ta: a tanácsok önkormányzati jellegének erősítése azt jelenti,
hogy biztosítani kell a minél jobb elvi, személyi és anyagi fel-
tételket, növelni az egyéni és a kollektív munkakedvet és kia-
lakítani azt a légkört, amely a tanácsok dolgozóit jobb eredmé-
nyek elérésére, a lakosságot pedig e munka támogatására ösztönzi.

a tanácsok önkormányzati jellege és az ezzel összefüggő ön-
álló gazdálkodási lehetőség - a társadalmi erőforrások figyelem-
bevételével - a fejlődés tágabb lehetőségeit nyithatja meg. meg-
alapozott tervekkel, ötletekkel, üzemi és termelőszövetkezeti
segítséggel, a lakosság társadalmi munkájával, jó elképzelései-
vel meg lehet sokszorozni a lehetőségeket. a vezetőknek még in-
kább meg kell tanulniok és érteniök: hogyan lehet a tanácsok rendsze-
szak tudását minél határozottabban bekapcsolni a tanácsok rendsze-
rébe, érvényesíteni a munkában. a kisebb községek bevételei ked-
vezőbbben alakulhatnak - és ez a lakosság arányosabb tehervise-
lését is segítené -, ha a pénzügyi kormányzat a lakosság község-
fejlesztési hozzájárulásának mértékét a mostaninál tágabb kere-
tek között határozná meg - megadva az elbírálás jogát annak a ta-
nácsnak, amely képviseli és feltehetően igazságosan képviseli a
lakosság érdekeit.

ezután felhívta a figyelmet arra, hogy a művelődésügy és az
egészségügy feladatai nem köthetők csupán községi határokhoz; az
eszközök célszerű, gazdaságos felhasználása az adott keretek kö-
zött nem mindig biztosítható. az önálló gazdálkodási jogkör ér-
vényesítéséhez szükséges szakmai és gazdasági vezetés színvonala
sok esetben nem éri el a kívánt mértéket.

az egészségügy és a művelődésügy jelenleg súlyos személyi
problémákkal küzd. ezek megoldása messze meghaladja a tanácsok
lehetőségeit. évek óta tartó erőfeszítések ellenére a képesítés
nélküli pedagógusok száma alig csökken; borsodban jelenleg is
meghaladja a 400-at. ujabban emelkedik a képesítés nélküli óvá-
rúk száma is. a tanácsok készek a rájuk váró feladatokat ezen a
területen is teljesíteni: ehhez azonban segítséget kérnek.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./
16.55/e
10

- 43 -

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...12.folyt./e

goriáncz ignác /szolnok megye, 15. v.k./, a jászberényi hűtőgépgyár vezérigazgatója hozzászólásában egyebek között a törvényjavaslatnak azokat a paragrafusait emelte ki, amelyek az eddiginél nagyobb lehetőségei teremtenek a tanácsok, illetve a különböző vállalatok, üzemek, intézmények együttműködésére. elmondotta, hogy a településfejlesztést, a lakossági igények magasabb szintű kielégítését szolgáló koordinációt különböző rendeletek, határozatok már eddig is szorgalmazták, de magas szintű szabályozás híján ez az együttműködés elmaradt a kívánatostól. eredmények természetesen így is születtek - mondotta a képviselő, s példaként megemlítette, hogy szolnok megyében 1967-ben még csupán négy közös beruházás valósult meg körülbelül húszmillió forintos értékben, 1969-ben már 103 - 479 millió forintos ráfordítással.

örvendetes tényként említette, hogy a helyi tanácsok széleskörű lehetőséget kaptak területük fejlesztési feladatainak összehangolására, s ennek során elmélyíthették kapcsolataikat a gyárakkal, üzemekkel, termelőszövetkezetekkel, közelebbről ismerkedhettek a területükön működő gazdasági egységek tevékenységével.

szolnok megye tanácsainak a negyedik ötéves tervben előirányzott koordinációs beruházásai elérik az egymilliárd forintot. a megyei művelődési ház építéséhez például 35 millió forintot adtak össze a vállalatok és a különböző társadalmi szervezetek, s közös összefogással építik meg szolnokon a technika házát, illetve a fedett sportcsarnokot is.

a törvényjavaslatot elfogadta.

dr. bodogán jános /veszprém m. 10. sz. v.k./ bevezetőben megállapította: a mostani keretjogszabály rendelkezései széleskörű önállóságot biztosítanak a helyi és területi tanácsszerveknek, az új követelményeknek megfelelően szabályozzák a tanácsok és más szervek kapcsolatait, s törvényes keretek között biztosítják a demokratikus centralizmus érvényesülését. a Veszprém megyei tanács vb. elnöke

/folyt.köv./
17.03/e

- 44 -

10

parlament

bkk. 4. /az országgyűlés...13.folyt./e

ezután a törvényjavaslatnak arról az intézkedéséről szólt, hogy a jövőben a járásokban nem választanak tanácsai szerveket. hozzáfűzte: ez egyáltalán nem jelenti azt, mintha a járásra mint politikai államigazgatási egységre a továbbiakban nem volna szükség. a járással a törvényjavaslat szerint - nagyon helyesen - változatlanul számolni kell, mert a járásokban most is vannak és a jövőben is lesznek tanácsai hatáskörbe tartozó államigazgatási feladatok, amelyeket kielégítően elintézni sem megyei, sem községi szinten nem lehet. indokolt tehát járási szinten - a tanácsai vezető testületek megszűnése után is - megfelelő hivatali szervezet létrehozása. hogy ennek milyen legyen a vezetési rendszere, az lényegében a szervezet hivatal-jellegéből következik. mivel a megyei tanács végrehajtó bizottságának egységes, önálló hatáskörű szerveként működik, ezért teljes mértékben vonatkozik majd rá a szakigazgatási szervekre érvényes szabályozás; ebből egyértelműen következik, hogy a hivatal egy személyi felelős vezetés alatt állhat, s munkájának ellenőrzésében szerepet kaphat a tanács területi csoportja is.

a képviselő nagyjelentőségűnek mondotta a községi tanácsapparátus politikai és szakmai felkészültségének növelését. hangsúlyozta, a munkakörök színvonalas ellátásának, a szervező tevékenység eredményességének ez az egyik feltétele. ilyen vonatkozásban országos viszonylatban biztató az előrehaladás, azonban további erőfeszítésekre van szükség, hogy a községi tanácsok a jogszabályban foglalt feladataiknak teljes mértékben megfeleljenek, politikai és szakmai felkészültségükkel kellően előmozdítsák a kibővült hatáskörű, egységes szakigazgatási szerv színvonalas tevékenységét.

a törvényjavaslatot elfogadta.

dr. mátyás pál /fejér megye, 3.v.k./ megyei főügyész többek között a tanácsai és nem tanácsai szervek közötti

együttműködéssel foglalkozott. hangsúlyozta: a törvényjavaslat nemcsak azzal teszi reálissá a tanácsok felelősségét a lakosság szükségleteinek kielégítésében, hogy kötelezi a nem tanácsai szerveket a velük való együttműködésre, hanem azzal is, hogy hathatós jogi eszközöket ad a tanácsok kezébe, amelyek birtokában ellenőrizhetik a lakosság szükségleteinek kielégítését szolgáló tevékenységet a nem tanácsai szervek munkájában.

/folyt.köv./
17.12/e

- 45 -

10

bkk. 4. /az országgyűlés...14.folyt./e

ugyanakkor felhatalmazza a törvényjavaslat a tanácsokat arra is, hogy ha az említett szervek munkája ilyen vonatkozásban hiányos, felszólíthatják őket a fogyatékos megszüntetésére. ha pedig büns mulasztást tapasztalnak, javaslatokat is tehetnek a felelősségre vonásra. a törvényjavaslat ugyanakkor kötelezi az illetékeseket arra is, hogy a tanácsai javaslatot, felhívást érdemben vizsgálják meg és annak eredményéről adjanak tájékoztatást a tanácsnak.

- e törvénnyel természetesen nem oldunk meg mindent egycsapásra - folytatta. - hogy a tanácsai és a nem tanácsai szervek együttműködése eredményesebb legyen, a törvény adta lehetőségek érvényesítésén kívül is sok még a tennivaló. a nem tanácsai szerveknek fel kell ismerniük az együttműködés gazdasági szükségességét és politikai jelentőségét is. fel kell ismerniük, hogy a szükségleteknek az elvárható színvonalon való kielégítése politikai kötelesség. ha az együttműködési készség politikai tudatosságból fakad, akkor a tanácsok valóban meg tudják tervezni a szükségletek kielégítését. az együttműködést elősegítő jogokkal pedig a tanácsoknak úgy kell élniük, hogy ne sértsék a vállalatok gazdasági önállóságát. ennek a szinte kötelező érvényű körültekintésnek a hiánya a tanácsai és a szövetkezeti vállalatok állami felügyeletének gyakorlása-kor eddig is sok problémát okozott. a kérdés valójában az: meddig mehet el a tanács, hogy ne avatkozzék be a gazdasági önállóságba? mindezzel nemcsak többet, hanem sokkal gyakorlatiasabban is kellene foglalkozniuk a központi irányító szerveknek.

a tanácsai bizottságok összetételének és feladatkörének továbbfejlesztésével kapcsolatban a képviselő megjegyezte: e testületek jelentős szerepet tölthetnek be a tanácsok és a lakosság kapcsolatának alakulásában. szélesíthetik a demokratizmust azzal is, hogy ágazati kérdésekben jártas, közéletileg aktív nem tanácsstagok is választhatók soraikba. ugyanakkor a bizottságok a megnövekedett feladatkörrel, hatékonyabb társadalmi erők bevonásával jelentősen elősegíthetik a tanácsok minden irányu tevékenységét. nagyon fontos az is, hogy minden illetékes komolyan vegye, támogassa és igényelje ezeknek a bizottságoknak a tevékenységét.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

17.15/9/10

bkk. 4. /az országgyűlés...15.folyt./e

ezután szünet következett, majd kállai gyula elnöklésével folytatódott a tanácskozás. kállai gyula közölte, hogy a törvényjavaslatához újabb hozzászólást nem jelentettek be, ezért a vitát lezárta, s megadta a szót dr.korom Mihály igazságügyminiszternek, aki válaszolt az elhangzott felszólalásokra.

bevezetőben megállapította, hogy a beterjesztett törvényjavaslat szövegéhez a képviselők módosító indítványt nem terjesztettek elő. mint mondta, ebben minden bizonnyal közrejátszott az, hogy a törvénytervezet előkészítése során a jogszabály összeállítói mintegy ezer javaslattal, észrevétellel érdemben foglalkoztak. a miniszter nyugtázta, hogy a parlamenti vita résztvevői egyetértettek a törvényjavaslattal, egyöntetűen kiemelték nagy jelentőségét, időszerűségét, alkotó jellegét, s azt, hogy a törvényjavaslat szoros összhangban van legfontosabb társadalmi céljainkkal.

- a magam részéről is nagyon fontosnak tartom ennek hangsúlyozását - tette hozzá -, de ugyanilyen jelentős az is, hogyan vélekednek majd az érdekelt állampolgárok százezrei az új törvényről. éppen ezért a továbbiakban igen nagy jelentőségű feladat lesz - az új jogszabály gyakorlati alkalmazásával egyidejűleg - a végrehajtási rendeletek széleskörű magyarázata, megértetése.

részletesen foglalkozott az igazságügyminiszter a hazafias népfront és a tanácsok kapcsolatával. ismételten hangsúlyozta, hogy a törvény jó végrehajtásának egyik nagyon lényeges feltétele a lakossággal való széleskörű, eleven, alkotó együttműködés megteremtése, a meglévő kapcsolatok színvonalának, tartalmának továbbfejlesztése. ugyanez érvényes a népfront vonatkozásában is. a miniszter kifejtette: meggyőződése, hogy a javasolt szabályozás a korábbihoz képest nem jelent semmiféle visszalépést.

/folyt.köv./

18.32/e/10 1840

bkk. 4. /az országgyűlés...16.folyt./e

hozzáfűzte: az új törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendelkezések megalkotásánál azonban fokozottan kell ügyelni arra, hogy az új keretekben is alkotóan érvényesüljön a nép cselekvő részvétele. az ezzel a témával összefüggő észrevételeket a törvény végrehajtási utasításának kidolgozásánál figyelembe veszik, s mielőtt a végrehajtási rendeletet a kormány elé terjesztenék jóváhagyásra, az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának véleményét is meghallgatják.

az igazságügyminiszter felhívta a figyelmet a helyi tartalékok jobb kihasználásának jelentőségére. különösen a művelődésiügyi, az egészségügyi, a szociális problémák megoldásában jelent nagy segítséget a helyi anyagi erőforrások felkutatása, a lehetőségek feltárása. most, hogy a jelenleginél lényegesen nagyobb önállóságot kapnak a tanácsok, megkülönböztetett figyelmet fordíthatnak az olyan feladatokra, mint az iskolák, orvosi rendelők és más közcélú intézmények korszerűsítése, vagy a pedagógusok fokozott erkölcsi és anyagi megbecsülése.

befejezésül arról szólt dr. korom Mihály: az új tanács-törvényhez kapcsolódóan a kormány feladata lesz, hogy mielőbb kidolgozza és kiadja a végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket. ez a közeljövőben megtörténik, hogy még a választások előtt jól megismerhessék az érintettek.

- köszönet illeti azokat, akik az országgyűlés plénumán elmondták véleményüket, támogatták és támogatják a törvényjavaslatot, s azokat is, akik az előkészítő munka során - akár bizottsági ülésen, akár más fórumokon - érdemi véleménynyilvánítással felelősségteljes munkát végeztek, hozzájárultak az új törvény megszületéséhez; ahhoz, hogy időtállóan szabályozzuk a tanácsok munkáját, s a rendelkezéseket majd olyan tartalommal töltjük meg, amely megfelel társadalmi fejlődésünk követelményeinek - mondta zárszavában dr. korom Mihály. az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságának jelentésében foglalt módosító indítványokkal egyetértett és kérte, hogy e javasolt módosításokkal emelje az országgyűlés törvényerőre a beterjesztett törvényjavaslatot.

ezután határozathozatal következett. az országgyűlés előbb a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság módosító javaslatait, majd a tanácsokról szóló törvényjavaslatot általánosságban és - a megszavazott módosításokkal - részleteiben is elfogadta.

/folyt.köv.?
18.53/e

bkk. 4. /az országgyűlés...17. folyt./e

az ülés szak ~~ezel~~ befejezte munkáját. az elnöklő Kállai Gyula emelkedett szólásra:

tisztelt országgyűlés!

kedves képviselőtársaim!

országgyűlésünk és tanácsaink megbízatása ez év március 19-én lejár. a hátralévő rövid idő miatt ebben a ciklusban több ülés szakot nem tervezünk.

Legfelsőbb államhatalmi testületünk, az államhatalom helyi szervei, s az országgyűlési képviselők, a tanácsok tagjai megféleltek annak a megtisztelő bizalomnak, amellyel népünk négy évvel ezelőtt, a választásokon kitüntette őket; teljesítették az 1967. évi választási programban kitűzött feladataikat. az országgyűlés által alkotott törvények meghatározó befolyást gyakoroltak szocialista fejlődésünkre, dolgozó népünk életére. elmondhatjuk: az országgyűlés és a tanácsok munkája is hozzájárult ahhoz, hogy az elmúlt négy esztendőben is előreléptünk az állami munka és a szocialista demokratizmus fejlesztésében, népünk jólétének, szociális, kulturális helyzetének javításában, s tevékenységünkkel erősítették a nemzetközi békét és biztonságot.

eredményeink egyik fontos forrása volt, hogy szocialista államunk három legfelsőbb szerve, az elnöki tanács, a kormány és az országgyűlés ebben a ciklusban is harmonikus, jó viszonyban dolgozott együtt. munkánkban nagy segítséget jelentett, hogy a sajtó, a rádió, a televízió ülés termünkét valóban nyílt politikai fórummá tette s így tevékenységünket az ország egész lakossága figyelemmel kísérhette és ellenőrizte.

eredményeinket csak úgy érthettük el, hogy képviselőtársaim egész tevékenységét áthatotta a választópolgároktól kapott megtisztelő bizalom s az ebből eredő nagyfokú társadalmi felelősség tudata. munkájukban tükröződött népünk összeforrottsága és erősödő nemzeti egysége. ez nemcsak abban nyilvánult meg, hogy ebben az ülés teremben társadalmunk minden osztályának és rétegének képviselői jelen vannak, hanem elsősorban abban, hogy ez a testület teljes egyöntetűséggel dolgozott nagy, közös, nemzeti célunkért: a szocialista Magyarország mielőbbi teljes felépítéséért!

/folyt.köv./

18.57/e

bkk. 4. /az országgyűlés...18. folyt./e

- országgyűlésünk tevékenységével teljes összhangban végezte munkáját a csaknem 85 000 tanácstag s velük együtt a lakosok százezrei. a tanácsok fontos szerepet töltöttek be a dolgozó tömegek állami munkába való bevonásában, közéleti tevékenységük kibontakoztatásában. meggyőződésünk, hogy a most megalkotott új tanács törvény végrehajtása tovább emeli munkájuk színvonalát, erősíti és fejleszti népünk alkotó munkáját.

tisztelt országgyűlés! kedves képviselőtársaim!

négy esztendő alatt megtett utunk eredményeit felmérve, a pártunk x. kongresszusán kitűzött új és még nagyobb feladatok elé tekintve, bizalommal nézünk a jövőbe. most, amikor napirendünkkel végeztünk, engedjék meg, hogy a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa és kormánya, a hazafias népfront országos tanácsa, az országgyűlés tisztségviselői és a magam nevében is köszönetet mondjak tisztelt képviselőtársaimnak, valamint a tanácsok tagjainak odaadó, lelkiismeretes munkájukért, amelyet megbízatásuk egész idején népünk javára, szocialista fejlődésünk, a béke és a haladás szolgálatában végeztek. a magyar népköztársaság országgyűlése 1967-1971. évi ciklusának utolsó ülészeit ezennel berekesztem.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a bkk. 4. sz. /az országgyűlés.../ hírre:

a 12. folyt. utolsó bekezdésének 1. sorában a képviselő funkciója:

a veszprém megyei tanács vb elnöke

a 17. folytatás első bekezdés első mondata helyesen:

az ülészeit e z z e l befejezte munkáját...
/mti/

- v é g e -

- 50 -

19.10/e

10

bb 26. napi csúcstermelés a dunaujvárosi acélműben

vid ká bh -cz

1971. február 10.

a januárt a soron kívüli kemence átépítés miatt adóssággal zárták a dunaujvárosi martinások. februárban azonban már kiváló eredményekkel dolgoznak. kedden, - februárban már negyedik alkalommal - a gyártott napi acélmennyiség meghaladta a háromezer tonnát. kedden tizenkilenc adag acélt csapoltak a kemencékből, s a csapolások átlagideje adagonként 4 óra 55 perc volt. ez, valamint a napi 3232 acéltermelés napi csúcshoz számít./mti/

---

terma

bb 27. vajda péter ünnepek

vid ká bh -cz

1971. február 10.

125 éve halt meg szarvason vajda péter, a múlt század magyar pedagógus társadalmának kiemelkedő alakja. a haladó szellemű pedagógus, irodalmár és természettudós emlékére pedagógiai heteket rendeznek szarvason. a rendezvénysorozat szerdán délután kezdődött. a szarvasi temetőben a város vezetői, az iskolák, intézmények képviselői megkoszorúzták vajda péter síremlékét.

délután vajda péter művelődési központban emlékkiállítás nyílt, amely bemutatja a pedagógus életművét. ezt követően emlékülést tartottak, amelyen Elek László irodalomtörténész méltatta vajda péter munkásságát.

szerdán emlékűnnepséget rendeztek vajda péter szülőfalujában, a veszprém megyei vanyolán is. a község nagy szülőterétől elnevezett általános iskolában emlékkiállítást rendeztek. ezután ünnepi ülést tartott a helyi tanács, amelyen emlékbeszéd hangzott el vajda péter munkásságáról./mti/

---

bb 28. a magyar szolidaritási bizottság

mné bh -cz

1971. február 10.

képviselőtében moszkvába utazott harmati sándor és zavagyai lajos. a delegáció a szovjetunió afro-ázsiai szolidaritási bizottságának a meghívására tapasztalatcsere céljából tesz látogatást a szovjetunióban./mti/

- 19 -

13.45 bh

Nf 1450

bb 29. gombóc-csárda a balaton körül

t v/pá ie bh -cz

1971. február 10.

több mint 20 mirelit -ételt kóstoltak meg a pannonia szálloda és vendéglátóipari vállalat szakemberei szerdán az emke étteremben. a bemutató és kóstoló célja az volt, hogy a nyári főszezonban a legforgalmasabb helyeken /a balaton körül, s a fővárosban a palatinus és a szabadság strandon elegendő meleg étellel láthassák el a közönséget.

a magyar hűtőipar szakemberei szerint a mélyhűtött félkész és készételek óriási előnye, hogy hűtőpultban sokáig tárolható, gyorsan, és könnyen elkészíthetők. a pannónia vállalat szakemberei, akik közt több szakács is volt, az ételket izlelgetve már a rendelési lehetőségekről tárgyaltak.

az emke, a savóly, a metropol, az aero és több más budapesti étterem vezetője igen izletesnek találta a mélyhűtött alapanyagból készült zöldborsó-főzeléket, székelykáposztát, paradicsomos-káposztát, a különféle pörköltöket és a szilvásgombócot. a pannónia vállalat tervezi, hogy nyárra gombóc-csárdákat nyit a balaton körül és a két legnagyobb fővárosi strandon. a hűtőipar azzal támogatja ezt a tervet, hogy a „csárdákat”, ellátja hűtőpultokkal, s ezzel a kiváló jugeszláv jégkrém árusítását is megkönnyítik./mti/

..

bb 30. jelentősebb hiba nélkül 100 000 kilométert futott az első rába-man camion

vid kz bh -cz

1971. február 10.

1970 január 2-án adta át a győri magyar vagon- és gépgyár az első rába-man motorokkal ellátott nagyteherbírásu tehergépkocsikat a hungarocamion vállalatnak. a 23 tonna hasznos teherbírásu szerelvények azóta járják európa országutjait. az egyik camion, amellyel kovács istván gépkocsivezető eddig összesen 100 000 kilométer utat tett meg szerdán visszaérkezett a győri üzembe, ahol megkezdték a felülvizsgálatát. a győri camion, mint a gépkocsi vezetője elmondta jelentősebb hiba nélkül futotta a 100 000 kilométert, s megterheléssel is tartotta az óránkénti 80-90 kilométeres sebességet.

a kiváló camion kocsikból az idén 150-et készít a gyár a hazai és külföldi megrendelők részére./mti/

..

- 20 -

14.05 bh

M

bb 31. angela davis szabadonbocsájtását követelik a fiatalok

ö vid/kz bh -cz

1971. február 10.

szerdán délután a papíngyár kisz szervezetének felhívására a dunaujvárosi munkások fiatalok és diákok ezrei vonultak az utcára hogy angela davis szabadonbocsájtásáért tüntessenek. a barátság városrészén a lenin térre vonuló fiatalok jelszavas tábláikon hangos szóval is szabadságot követeltek a haladó gondolkodású néger filozofusnő számára. a lenin téren megrendezett gyűlésükön elhatározták, hogy táviratot intéznek a budapesti amerikai nagykövetséghez. a táviratban a néger békeharcos szabadonbocsájtását követelték.

mátészalkán több mint ötszáz fiatal részvételével tartottak tiltakozó gyűlést, s követelték a fogvatartott angela davis szabadonbocsájtását. a város több mint háromezer ifjú kommunistájanevében táviratot küldtek az egyesült államok budapesti nagykövetségének, amelyben elítélték a koholt vádak alapján indított bírósági eljárást és szabadságot követeltek angela davisnak./mti/

..

bb 32. elfogták az italtolvajt

i v/pá bh -cz

1971. február 10.

szerdán hajnalban a xii. kerület nagyenyed utca 15/b. szám alatti sarokház espresszóba betört kolonics béla lászló, 23 éves segédmunkás, xii. kerület agárdi utca 1/a. szám alatti lakos és 3 600 forint értékű italárut ellopott a polcokról, majd elmenekült. a rendőrállás néhányperc múlva elfogta a zsákmánnyal együtt. a xii. kerületi rendőrkapitányság őrizetbe vette és büntető eljárást indított a betörő ellen./mti/

..

- 21 -

14.20 bh

M-1405

bb 33. súlyos balesetek a fővárosban

1 v/pá bh -c z

1971. február 10.

cságer sándor, 61 éves gépkocsivezető - budapesti lakos - szabálytalanul előzött tehergépkocsijával, s közben összeütközött egy kerékpárossal a xiv. kerületben a hungária körút 32-34. számú ház előtt. a baleset következtében fleischmann Antal, 39 éves, budapesti lakos a kerékpár vezetője, súlyosan megsérült. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

x x x

a viii. kerületben a mező Imre ut és a festetics utca torkolatánál nagy János, 32 éves gépkocsivezető, budapesti lakos tehergépkocsival szabálytalanul előzés közben összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében Ferenczi Gáborné, 36 éves gépkocsioktató, budapesti lakos, a személygépkocsi utasa súlyosan megsérült. a tehergépkocsi vezetője ellen megindult az eljárás.

x x x

a xiv. kerületben, a hungária körút és az Erzsébet királyné utja kereszteződésénél Zamecsnik József, 42 éves trolivezető, budapesti lakos egy 70-es jelzésű trolibuszal nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője, Farkas László, 18 éves ipari tanuló és utasa Gyurász Gábor 21 éves segédmunkás, budapesti lakosok súlyosan megsérültek, mindkettőjüket kórházba szállították. a trolibusz vezetőjét a rendőrség őrizetbe vette.

x x x

a iv. kerületben a Váci ut és a Timár utca kereszteződésénél Kiss Istvánné, 27 éves segédmunkás, budapesti lakos szabálytalanul helyen, figyelmen kívül ment át és egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mti/

--

- 22 -

14.25 bh

MT 1500

bb 34. a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa elnökségének nyilatkozata a laoszi eseményekről

mné bh -cz

1971. február 10.

a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa az alábbi nyilatkozatot tette közzé:

- a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának elnöksége az indokina háborúnak, legújabbán Laosz területére történt kiterjesztése miatt megdöbbenésének és tiltakozásának ad kifejezést. most, amikor újabb országokra csapnak át a háború hullámai, amelynek során további védtelen embereket, gyermekeket, nőket és aggodalmakat gyilkolnak le, a magyar keresztények csak aggodalommal és tiltakozással szemlélhetik ezt a bűnös lépést, mert tudják, hogy a vietnami, az indokina háború isten törvényével ellenkezik. egyházaink vezetői idehaza, és külföldön többször hangot adtak ennek a meggyőződésüknek. gyülekezeteink pedig a vietnami imánap és adakozás alkalmával félreérthetetlenül foglaltak állást ebben a kérdésben.

- a vietnami nép három évtizeden át folytatott harca a szabadságért és igazságért megmutatta, hogy az egyesült államok vezető körei a világ haladásának és a népek szabadságának ellenségei. egyre mélyebb a szakadék az egyesült államok kormányának szavai és tettei között. az elmúlt évi kambodzsai intervenciót és a jelenleg folyó laoszi agressziót is azzal az állítással igyekeznek igazolni az amerikai tömegek előtt, hogy az amerikai csapatok kivonásának biztosítása tette szükségessé az agresszió kiterjesztését. pedig éppen az ellenkezőjéről van szó. egyre mélyebben bonyolódik bele az egyesült államok az indokina háború szövetségébe. a vietnamban elszenvedett vereségei elől kambodzsába menekült, most pedig a kambodzsai felszabadító erők sikerei után a laoszi agresszióba.

- az agresszióknak ez a kiterjesztése beszédesen bizonyítja a vietnamizálás programjának félrevezető jellegét. a „vietnamizálás”, semmit sem változtat a szörnyű tényeken. az amerikai kormány újnak nevezett politikájával kénytelen az odahaza jelentkező súlyos belső problémák miatt az amerikai csapatok kivonását ígérni indokina területéről. a vietnami és más indokina népek hősi és sikeres küzdelme új öntudatot ad a szabadságért és felemelkedésért harcoló népeknek nemcsak indokinaiban és a távolkeleten, hanem az egész világon. /folyt. köv./

- 23 -

14.30 bh

MT 1500

bb 34. / a magyarországi ... folyt./ bh

az indokina-amerikai agresszióknak súlyos belső kihatásai élesen jelentkeznek az amerikai társadalomban is: fokozódik a munkanélküliség, az egyetemi ifjúság nyugtalansága, növekszik a felháborodás az óriási összegű katonai kiadások miatt és egyre válságosabb a fajkérdés is.

- nyilvánvaló, hogy az indokina háborúnak laosra való kiterjesztése nem fogja biztosítani a kívánt cél elérését, mert minden elnyomó, szabadságellenes és igazságellenes változás megtöri az indokina népek harcát és a békeszerető emberek millióinak összefogását. ebben a küzdelemben a jóakaratu emberek sokaságával együtt részt vesznek a keresztények is az egész világon és velük együtt a magyar hívők is./mti/

--

bb 35. a fővárosi vízművek közli,

pá bh -cz

1971. február 10.

hogy február 11 és 12-én a nyári jobb vízellátás érdekében a xvi. kerület rákosszentmihályi gépházában bővítési munkákat végez. emiatt mindkét napon 9 és 17 óra között a xvi. kerület egyes részein: budapesti ut, metró utca, színjátszó utca és környékén nyomáscsökkenéssel, esetleg vízhiánnyal kell számolni./mti/

--

bb 36. mérleg az ágker kft egy esztendő munkájáról

t kf/kf ie bh -cz

1971. február 10.

a korábban állami vállalatként működő ágker iroda a múlt év elején alakult át az állami gazdaságok közös vállalatává. az ágker kft „tanuló-évének”, mérlegét szerdán, a mémben tartott első taggyűlésen vitatták meg, s meghatározták a társulás idej legfontosabb feladatait.

/folyt. köv./

- 24 -

14.40 bh

MF 15¹⁰

bb 36. /mérleg az ágker .... folyt./ bh

dr. papp bálint ügyvezető igazgató - egyebek között - elmondotta, hogy az állami gazdaságok megbízásából a tervezettnél magasabb, több mint 5.6 milliárd forintos, forgalmat bonyolítottak le. az ágker az igényeknek megfelelően elsősorban az állami gazdaságok legfőbb gondján, a kertészeti termékek értékesítésében, segített tovább csökkentette a távolságot a gazdaságok és a fogyasztók között, közvetlen megállapodásaival meggyorsította az áru útját a feldolgozó üzemekhez. a kft eredményes tevékenysége nyomán 13 millió forint nyereséget juttat vissza tagjainak befizetett törzstőkéjük, s a tényleges forgalom alapján.

az állami gazdaságok közös vállalata az idén tovább erősíti kapcsolatait a lakosságot közvetlenül kiszolgáló vállalatokkal, a feldolgozó üzemekkel. a zöldért-tel az egyszerű árukapcsolatokon kívül további együttműködést terveznek, például közösen építenek 850 vagonos hűtőházat a nagyvásártelenen, több zöldért boltba szállítanak közvetlenül friss árut. tervezik azt is, hogy a csepeli szabadkikötőben felépítik az állami gazdaságok közös terményraktárát. tevékenységüket a termelékenységgel, a beruházásokhoz szükséges anyagok, eszközök beszerzésével, termelési és technológiai módszerek elterjesztésével bővítik.

a taggyűlés határozatának megfelelően korszerűsítik az ágker kft belső szervezetét, decentralizálják ügyintéző apparátusát, hogy a helyi szervek megfelelő partnerei lehessenek az önállóbban működő feldolgozó üzemeknek, kereskedelmi vállalatoknak./mti/

--

bb 37. középiskolások találkozója esztergomban

vid kz bh -cz

1971. február 10.

komárom megyében megkezdődtek a tavaszi kulturális szemlék. először a középiskolások körzeti bemutatóit rendezik meg ilyen találkozóra került sor szerdán esztergomban a nyergesujfalui, a dorogi, a tokodi, a pélföldi és a helybeli diákok művészeti együtteseinek találkozóival. az egész napos kulturális vetélkedőn 250 fiatal mérte össze tudását./mti/

--

- 25 -

14.55 bh

MF 15¹⁵

bb. 38. a magyar agrártudományi egyesület állattenyésztési társaságának vezetőségi ülése székesfehérvárott

vid/e kz cz

1971. február 10.

a magyar állattenyésztési társaság vezetősége szerdán székesfehérvárott tartotta kibővített ülését a budapesti és a vidéki állattenyésztési szakosztályok vezetőinek részvételével. megjelent dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes is.

dr. horn artur akadémikus, a társaság elnöke tartott beszámolót. mint többek között elmondta, az állattenyésztési társaság 1970-ben összesen 288 rendezvényt tartott, ebből 211-et vidéken. a megyei rendezvényeken mintegy 33 000 állattenyésztési szakember vett részt. nagy sikert arattak a különböző tudományos napok és a tapasztalatcserék. /mti/

---

bb. 39. az indiai nagykövet látogatása az egyesült izzóban

mné/e ie cz

1971. február 10.

c.b. muthamma az indiai köztársaság budapesti nagykövete szerdán látogatást tett az egyesült izzó budapesti központi gyárában. a vendéget földes sándor, az egyesült izzó vezérigazgatóhelyettese fogadta és tájékoztatta a gyár helyzetéről. a nagykövet ezután megtekintette a gyár több üzemét. /mti/

---

bb. 40. díjkiosztás

pá/e cz

1971. február 10.

szerdán délután a magyar sajtó házában kiosztották a közlekedés és postaügyi minisztérium és a magyar újságírók országos szövetsége közös pályázatának díjait. a publicisztikai kategóriában a zsűri az első díjat nem adta ki. a két második díjat vig istván, magyar nemzet és borsodi ervin /rendező/ - farkas kálmán /operátor, mafilm/; a két harmadik díjat moldován tamás /népszava/ és gőz józsef /hajdubihari napló/ nyerte. a riport kategóriában az első díjat cserkúti ferenc /népszabadság/, második díjat paládi józsef /pestmegyei hírlap/, harmadik díjat piller sándor rendező - szurok jános operátor /tv-híradó/ kapták. a díjakat rödőnyi károly, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese adta át. /mti/

15.50/e

26 -

bb. 41. magyar szakértők közreműködése a haiphongi kenyérgyár felszerelésében

i sz/mné/e ie cz

1971. február 10.

befejezték néhány hónapos vietnami munkájukat pirák gábor, zsuppan ferenc és seregély sándor kenyérgyári szakértők, akik résztvettek haiphong új kenyérgyárának felszerelésében. kiváló munkájuk elismerésül a vdk-kormánya mindhármuknak a barátság érdemrend kitüntetését adományozta.

a komplex külkereskedelmi vállalatnál elmondották, hogy a vdk-val kötött megállapodás értelmében rövidesen újabb szakembereket küldenek haiphongba, hogy a már felépült kenyérgyár gyártástechnológiájának kialakításában is részt vegyenek. /mti/

---

bb. 42. a korszerű csomagolás legújabb eredményei az ndk műszaki hét szerdai előadásain

i sb/pá/e ie cz

1971. február 10.

a technika házában szerdán többszáz magyar szakember kereste fel az előadótermet, amelyekben az ndk műszaki hete alkalmából a baráti ország legújabb műszaki fejlesztési eredményeiről adtak számot ndk-beli kutatók és vezető beosztású szakértők. különösen sokan hallgatták meg a zsugorfólia-csomagolás újszerű módszereiről és az édesipari termékek gépesített csomagolásáról szóló beszámolókat. ezen a napon egyébként hét előadás hangzott el, s átlagosan 150-en vettek részt ezeken a szakmai beszámolókon. a vitában felszólaló szakemberek több olyan együttműködési lehetőségre mutattak rá, amelyeknek kialakítására a következő években sor kerülhet. /mti/

---

bb. 43. a római császár is ivott somlait - megkértszerezheti hozamát a milághirű szőlőhegy

vid/kz/ny -cz

1971. február 10.

barta éva, az mti veszprémi tudósítója jelenti:

szerdán devecserben az ültetvénytervező és szaporítóanyag forgalmazó vállalat északdunántúli központjának képviselői ünnepeles keretek között átadták a járási tanács elnökének somlóhegy rekonstrukciós tervét. a nagyszabású program elkészítésére a veszprém megyei tanács vb. 1969-ben hozott határozatot és 300.000 forint összeget adott a járási tanácsnak a terv elkészítésére.

/folyt köv/
16.15/ny

-27-

NA 1635

bb 43. / a római császár ....folyt/ny

zaz ültetvénytervező szakemberei gondos helyszíni felmérések, elemzések alapján, valamint különböző kutatóintézetek tapasztalatainak összegezésével határozták meg az ősi borvidék fejlesztésének irányát, módját. a nagyszabású rekonstrukció összes költségeit 44 millió forintban határozták meg. ez az összeg magába foglalja a parlagföldek betelepítését, a régi szőlők felújítását, valamint a hegyen körbefutó két ut építését, ezek összekötését és a villamosítást is. a tervek szerint megoldják a somló vízellátását, négy gyűjtő tárolja majd a források vizét és a csapadékokat. a rekonstrukciós terv megvalósításával ismét fellendül a somló bortermelés, számítások szerint a jelenlegi 10.000 hektoliterrel szemben 20.000 hektolitert ad majd a neves szőlőhegy. az éghajlati és talajadottságoknak megfelelően kijelölték a telepítésre legalkalmasabb fajtákat is, köztük első sorban a furmint, olaszrizling, rajnai rizling és sauvignon szerepel. a megvalósítás költségeit részben állami támogatásból részben pedig a szőlőtulajdonosok és a szőlősgazdák fedezik társulási alapon.

x x x

magyarország legkisebb területű borvidéke, a somló hegy, vulkanikus képződmény. a hegy alapkövezete bazalt és az ezt borító lávamaradvány a geológusok véleménye szerint hasonlít a ve-zuv lávájára. lyukacsos, salakszerű kövezet, amely építésre nem alkalmas ezért megmaradt eredeti formájában a 350 méter magas hegy 956 holdnyi területén évezredek óta szőlőt termelnek. a hagyományok szerint az első tőkét időszerűségünk előtt 350-ben telepítették, s már a római császár is ivott a rajtuk termett borból. 1010 körül a dokumentumok szerint a magyarok is telepítették szőlőt és ezt követően évszázadról, évszázadra nőtt a hegyvidék hírneve, borát a királyok borának nevezték és a habsburg uralkodó ház lakóinak elengedhetetlen kelléke volt.

az utolsó évtizedekben érthetetlenül visszaesett a szőlőtermelés a somló hegyen, a hagyományos fajtákat a fajták egyvelege váltotta fel. sokféleségükben megtalálhatók a direkttermék is. több mint 2000 parcellára osztották fel a neves hegyvidéket, legalább ugyanennyi tulajdonos kezelte azokat. tönkrementek a vízvezető árkok az utak, s kiöregedett a tőkék nagyrésze. a világhírű borvidék felvirágoztatására fognak most össze a tanácsi szervek, valamint a tulajdonosok. /mti/

16.30/ny

-28-

NA 16⁴⁰

bb 44. kereken százezer holdnyi területől csapolták le a belvizet

1 sb/pá/ny 1e hgy

1971. február 10.

a vízügyi igazgatóságok dolgozói az utóbbi másfél héten mintegy 300 szivattyuteleppel és hordozható szivattyúval másodpercenként annyi vizet távolítottak el a belvizzel borított területekről, mint amennyit nyáron a tiszta felső szakasza szállít medrében. segítette munkájukat, hogy már újabb lényeges csapadék nem áztatta a földeket, nem „nyújtóztat a”, tovább a belvizet, több napon át pedig erős, helyenként szinte viharos szél is szárította a talajt, párologtatta a belvizet. az utóbbi napokban átlagosan 8-10 ezer holdnyi területéről távolították el a belvizet, az ideig legnagyobb belvizek öntés óta pedig kereken százezer holdnyi területet szabadítottak meg a víztől. jelenleg még 119 nagyteljesítményű szivattyuteleppel és 124 hordozható szivattyúval másodpercenként 210 köbméter vizet vezetnek le az elöntött területekről. a meteorológiai jelzések biztatóak, nem ígérnek sok csapadékot. így számítani lehet arra, hogy a még 134 ezer holdnyi belvizes területen is az előző napokhoz hasonló ütemben folytatódik a víztelenítés. /mti/

--

bb 45. ezerhusz új autóbusz a közlekedésben - autóközlekedési tanácskozás kecskeméten

vid/kz/ny hgy

1971. február 10.

kecskeméten szerdán országos tanácskozást tartottak a volán vállalatok vezetői. tapolczai kálmán, a tröszt vezérigazgatója a negyedik ötéves terv autóközlekedési programjáról tartott tájékoztatót. e szerint már 1971-ben 870 millió forintot költenek járműfejlesztésre. kétezer négyszázzal gyarapítják a személy- és teherszállító gépparkjukat. ebből ezerhusz új autóbusz a helyi, illetve a távolsági járatok forgalmát bonyolítja, s várhatóan enyhíti majd a zsúfolt közlekedést. /mti/

--

bb 46. kétezeröttszáz vagon megtakarítás egy hónap alatt

1 v/pá/ny 1e hgy

1971. február 10.

összegezték az új rendszerű darabárú-fuvarozás első eredményeit. /mint ismeretes, az év elején a darabárúszállítást a máv-tól a volán tröszt vette át/. a közúti közlekedés rugalmasságát kihasználva sikerült rövidíteniük a fuvarozási időt. ez a tény nemcsak azt jelenti, hogy a címzett gyorsabban kapja meg az árut, hanem a fuvarozó vállalat részére is számottevő előnyt biztosít, mivel a viszonylag kis raktártér csak akkor elegendő, ha az árut rövid ideig tárolják.

/folyt köv/
17.25/ny

-29-

NA 17³⁰

bb 46. / kétezeröttszáz .....folyt/ny

70 utvonalon egy hónap alatt menetrendszerint 1200 köz-
uti gyűjtőjárat közlekedett, amely 33-33 ezer tételt szállított,
hozzávetőleg 15 ezer tonna súlyban. ez azt jelenti, hogy több
mint 2500 vasuti kocsi igénybevételét takarították meg a nép-
gazdaság számára. a volán gyűjtőjáratok átlagosan 11.4 tonnányi
árut szállítottak, s ez erősen megközelíti optimumot. a máv
adatai szerint a darabárus gyűjtővagonok tavaly átlagosan 5.2
tonnányi árut szállítottak, - amióta a darabáru fuvározását a
volán tröszt átvette, egy-egy vagonba 5.8 tonnányi árut raknak.
/mti/

..-

bb 47. embargó 19 óráig!

magyar- csehszlovák mezőgazdasági és élelmiszeripari együtt-
működés

pá/ny 1e hgy

1971. február 10.

a magyar- csehszlovák mezőgazdasági és élelmiszeripari együtt-
működési munkabizottság befejezte tárgyalásait. a jegyzőkönyvet
szerdán a margitszigeti nagyszállóban írta alá dr. gergely ist-
ván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és dr.
tibor bogdanovszki, a szlovák mezőgazdasági és élelmiszerügyi
miniszter első helyettese.

az ülésen egyeztették a két ország mezőgazdasága és élelmi-
szeripara közötti együttműködés továbbfejlesztésének lehetősé-
geit. az együttműködés során jelentős az agárdi agrokompex és
a csehszlovák zlate klasy mezőgazdasági üzemek közötti termelé-
si kooperáció. ez lehetővé teszi a magyarországon kifejlesztett
korszerű sertéstenyésztő telepek közös építését és közös anya-
gokból nagy sorozatu előállítását. 1971-ben a kölcsönös szál-
litások értéke meghaladja a százezer forintot, és az öt évre
előirányzott kooperáció értéke megközelíti az egymilliárd forin-
tot.

az ülésen megállapodtak az együttműködés kiterjesztésé-
ben, amelyet az e célra létrehozott növénytermesztési, állatte-
nyésztési és élelmiszeripari munkacsoportok szoros együttműkö-
désével valósítanak meg. a megállapodás lehetővé teszi, hogy a
hazai söripar bővítéséhez nélkülözhetetlen komlótermelést cseh-
szlovák segítséggel fejlesszék. /mti/

..-
-30-

NA 1740

bb 48. felmentés - megbízás

mné/ny hgy

1971. február 10.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa mányik pál rendkívü-
li és meghatalmazott nagykövetet érdemeinek elismerése mellett,
a libanoni köztársaságban hazánk képviselőjére kapott megbiza-
tása alól felmentette.

az elnöki tanács veres jános rendkívüli és meghatalmazott
nagykövetet hazánk damaszkuszi nagykövetségének vezetésére ka-
pott megbízatása érintetlenül hagyása mellett megbizta a ma-
gyar népköztársaság képviselőjével a libanoni köztársaságban.
x x x

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa szarka károly rend-
kívüli és meghatalmazott nagykövetet érdemeinek elismerése mel-
lett, a libiai arab köztársaságban hazánk képviselőjére ka-
pott megbízatása alól felmentette.

az elnöki tanács dr. randé jeno rendkívüli és meghatalmazott
nagykövetet hazánk kairói nagykövetségének vezetésére kapott meg-
bízatásának érintetlenül hagyása mellett megbizta a magyar nép-
köztársaság képviselőjével a libiai arab köztársaságban. /mti/.

..-

bb 49. tiltakozó táviratok a laoszi agresszió ellen

i tf/mm/ny hgy

1971. február 10.

tömegével érkeznek az országos béketanácsokhoz és a magyar
szolidaritási bizottsághoz a táviratok, amelyekben a legkülönbö-
zőbb kollektívák tiltakoznak a laosz ellen elkövetett újabb im-
perialista agresszió ellen.

„ felháborodással értesültünk az egyesült államok és csat-
lósainak az indokinal térségben elkövetett galád hadműveletéről,,
- írják táviratukban a polgár községi petófi termelőszövetkezet
dolgozói. „ követeljük az agresszió azonnali megszüntetését,,
- írják a hajdusági iparművek munkásai. nemesvámos, tótvázsony, hi-
degkut, veszprémfajsz lakói népfrent bizottságuk útján adtak han-
got az imperialista kalandorok miatt felháborodásuknak. balaton-
kenese, balatonalmádi, zirc és sok más község lakói ugyancsak
táviratban követelték a laoszi agresszió megszüntetését. a mono-
ri józsef attila gimnázium diákjai osztályonként fogalmazták
meg tiltakozásukat az ellen, hogy az imperialisták újabb háborus
tüzfészekkel fenyegetik az emberiség békéjét. /mti/

18.13/ny

..-
-31-

NA 1825

bb 50. rendőrségi felhívás !

mné/ny hgy

1971. február 10.

halálos közlekedési baleset történt január 26-án, reggel öt óra körül karcag külterületén a 4-es számú főutvonal 169. kilométerének 6-os szelvénye közelében. egy román állampolgár személygépkocsijával püspökladány felé haladva egy tehergépkocsi előzése közben elütötte a vele szemben kerékpárján haladó nagy p. józsef karcagi lakost. a kerékpár kormányán egy kb. másfél literes műanyagkanna volt, a csomagtartón pedig egy zsák széna. a tehergépkocsi vezetője állítólag lassított a kerékpáros észlelésekor. a szolnok megyei rendőrfőkapitányság közlekedésrendészeti osztálya kéri a tehergépkocsi vezetőjét és mindazokat, akik a balesetnek szemtanúi voltak, hogy lakcímeiket tanukénti meghallgatás céljából közöljék a fenti rendőri szervvel: szolnok: beloiannisz utca 59. tel: 13-141. /mti/

--

bb 51. közgazdasági fórum szekszárdon és dombóvárott

vid/kz/ny hgy

1971. február 10.

közgazdasági fórumot rendezett szerdán dombóvárott és szekszárdon a hazafias népfront megyei bizottsága és az otp, illetve a tit tolna megyei szervezetének közgazdasági szakosztálya. dombóvárott dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszezésügyi miniszter első helyettese, szekszárdon pedig siket miklós, a magyar beruházási bank vezérigazgatóhelyettese volt a vitavezető. mindkét helyen a iv. ötéves terv fejlesztési célkitűzései szerepeltek napirenden. /mti/

--

bb 52. népfront tanácskozások

pá/ny hgy

1971. február 10.

befejeződtek a hazafias népfront téli tanácskozásai, amelyeken a községi, járási és városi népfront elnökök, titkárok és nőbizottsági titkárok vettek részt. az országsszerte megyénként megtartott tanácskozás-sorozatot fejér megye közel 300 küldöttének megbeszélése zárja le, amelyen megjelent herczeg károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, és bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkárhelyettese. a négynapos tanácskozás bevezető előadását takács imre a megyei pártbizottság titkára tartotta.

a népfront bizottságok tanácskozásain, konzultációin, és csoportos megbeszélésein a megyei népfront tisztségviselők behatóan megvitatták a mozgalom előtt álló feladatokat, a negyedik ötéves terv célkitűzéseit és a békemozgalom időszerű tennivalóit. /mti/

18.20/ny

--
-32-

NA 1830

bb 53. átadták az akadémia új számítógépét

k ms/mné/ny hgy

1971. február 10.

szerdán a magyar tudományos akadémia számítástechnikai központjában a cdc cég átadta az akadémia új számítógépét. ez a be-
rendezés jelenleg az ország legnagyobb teljesítményű számítógépe. /mti/

--

bb 55. ankét a városiasodás egészségügyi kérdéseiről

t ms/fk/ny hgy

1971. február 10.

az egészségügyi minisztérium és a magyar tudományos akadémia közös egészségügyi bizottsága és az akadémia orvosi osztálya szerdán az akadémián ankétot rendezett a városiasodás egészségügyi kérdéseiről. a tanácskozáson nagyszámban vettek részt az érdekelt szakterületek képviselői orvosok, építészek, mérnökök, műszaki szakemberek.

gömöri pál akadémikus megnyitójában kiemelte: minden remény megvan arra, hogy a bioszféra, az ember és az élővilág környezetének kutatása a tudományos kutatás távlati tervében kiemelt feladatként szerepel majd.

sós józsef akadémikus bevezető előadásában a városiasodással együttjáró egészségügyi ártalmak főbb forrásait, a víz- és levegő szennyeződését, a zaj- és a motorok okozta rezgések egészségkárosító hatását összegezte.

dr. bakács tibor, egyetemi tanár, az országos közegészségügyi intézet igazgatója a városiasodás egészségügyi következményeit abban foglalta össze, hogy a városban lakó ember szinte teljes mértékben maga teremtette mesterséges környezetben él és rövidtávu előnyökért, amelyeket a technikai és a tudományos fejlődés lehetővé tett, hosszútávon feláldoztuk a természetes környezet biológiai egyensúlyát. rövid idő alatt kitűnt azonban, hogy az ember nem korlátlan ura környezetének, és a még oly nagy gazdasági, kényelmi és egyéb előnyöket csak azon az áron csikarhatta ki a természettől, hogy hosszútávon igen súlyos visszaadásokkal kell szembenéznie. a napjainkban már közvetlenül mutatkozó veszélyek elhárítása és a további fejlődés érdeke egyaránt megkívánja a biológiai tények figyelembe vételét. az urbanizáció káros hatásainak kivédése nem lehet kizárólag építészeti, városrendezési feladat, megkívánja az összes érdekelt szakágak, orvosok, mérnökök, műszakiak összefogását és szoros együttműködését. /tolyt köv/

-33-

NA 190

bb 55. / ankét a .....folyt/ny

Dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora előadásában az urbanizációs ártalmak kiküszöbölését célzó város-építési módszerekről beszélt, megállapította, hogy a múlt században lejátszódott nagy városrekonstrukciók, mint párizs újjáépítése, amelyek a maguk idejében korszerűek voltak, a maguk zárt rendszerű koncepciójánál fogva hamar összeütközésbe kerültek az újabb igényekkel és a fejlődés gátjává váltak. ezért a tervezés legfontosabb alapelve, hogy a korszerű város nyílt szerkezetű legyen mind a területfelhasználás, mint a közlekedés szempontjából. célszerű az iparnak az uralkodó széliránnyal ellentétesen fekvő területre való koncentrálása, a lakó- és az ipari terület védőterülettel való elválasztása. a környezetet különösen károsító ipari üzemeket helyesebb a várossal jó közlekedési kapcsolatban lévő ipari telepeken elhelyezni. a korszerű várost zöldterülettel kell átszőni oly módon, hogy a fásított széles utvonalak, a parkok, kertek közvetlen kapcsolatba juthassanak a városkörüli erdőkkel. az urbanizációs ártalmak kiküszöbölése szempontjából a mainál nagyobb társadalmi és kormányzati figyelmet érdemel a magyar táj védelme és gondozása. itt gátat kell szabni egy egyébként helyes igények kielégítéséből indult veszedelmes folyamatnak. meg kell akadályozni, talán legértékesebb nemzeti vagyonnak a fölterületnek szinte telkenként való tömeges kiárusítását.

a továbbiakban előadások hangzottak el a zaj és a rezgésártalmakról, valamint nagy-budapest fejlesztésének egészségügyi problémáiról. az előadásokat követő vita után dr. kádas kálmán egyetemi tanár tartott záróelőadást a hazai urbanizálódás és a közlekedés fejlődésének prognózisairól. /mti/

bb 54. ismét végállomástól végállomásig közlekedik a 70-es és 78-as trolibusz

i v/pá/ny hgy

1971. február 10.

szerdán reggel 9 órától autóbuszok szállították a 70-es és 78-as trolis utasait a majakovszkij utca és a nagymező utca sarkától a kossuth lajos térig, mivel egy munkagép átvágott egy kábelt a margit-hídnál. a hibát a bkv szakemberei másfél óra alatt kijavították, s a trolibuszok újra a kossuth térig közlekednek. /mti/

19.25/ny

-34-

1971

bb 56. megélénkült a kórusmozgalom - megalakult a kóta művészeti és munkásénekkari bizottsága

t fe/mné/ny hgy

1971. február 10.

a fél évvel ezelőtt alakult kórusok országos tanácsának elnöksége szerdán megtartott ülésén értékelte a szervezet tevékenységét és megállapította: az új zenei testület e rövid idő alatt eredményes munkát végzett; megalakult és megkezdte munkáját a kóta művészeti- és munkásénekkari bizottsága. sorra alakulnak a kóta megyei szervezetek, amelyek társadalmi ügyé teszik a kórusfesztiválokat, bemutatókat és dalostalálkozókat. a közeli tervek között szerepel egy-egy nagyszabású kórushangverseny megrendezése a zeneakadémián, a győzelem napja május 9-e alkalmából, továbbá a béke világtanács májusban budapesten ülésén résztvevőinek tiszteletére. az elnökség elhatározta, hogy júniusban összehívja a kórusok országos tanácsának plénumát, hogy számot adjon az új szervezet egy éves munkájáról. /mti/

bb 57. időjárásjelentés

pá/ny hgy

1971. február 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1971. február 10-én 19 órakor:

párás idő

várható időjárás csütörtök estig: változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban ködös idő, esetleg ködszitalással. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 3-8 fok között. /mti/

bb 58. budapestre érkezett alekszandar grlicskov a jugoszláv szövetségi végrehajtótanács elnöke

t sl/mné/ny hgy

1971. február 10.

szerda este budapestre érkezett alekszandar grlicskov a jugoszláv szövetségi végrehajtótanács elnöke, kíséretében van nagy ferenc a szövetségi végrehajtótanács tagja, és alekszandar drljacska külkereskedelmi miniszterhelyettes. a két országot érintő gazdasági kérdésekről folytatnak tárgyalásokat.

fogadásukra a keleti pályaudvaron megjelent: timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, vályi péter pénzügyminiszter, ott volt géza tikviczki, jugoszlávia budapesti nagykövete is. /mti/

19.42/ny

-35-

1971

bb 59. magyar-ndk barátsági est síófokon

vid/ny hgy

1971. február 10.

szerdán a fejér megyei népfront és nőbizottsági vezetők számára, akik síófokon négynapos tanácskozáson vesznek részt, magyar-ndk barátsági estet rendeztek. herbert reisenweber, az ndk budapesti kulturális centrumának igazgatója mondott beszédet, majd raffael márta, berlinben élő magyar művész az ndk televíziójának énekesnője adott műsort. /mti/

--

NA 2/15

- 36 -

v é g e

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1971. február 11.

bb. 1. az omfb tanulmánya az ipar műszaki fejlesztésének irányairól - a javaslatok az év közepéig az országos tervhivatalba kerülnek

i st/pá/e ie cz

1971. február 11.

somogyi Lajos, az mti főmunkatársa jelenti:

az országos műszaki fejlesztési bizottság - hazánkban első ízben - átfogó tanulmányt készít az ipar távlati műszaki fejlesztésének irányairól, s ezt javaslat formájában az országos tervhivatal rendelkezésére bocsátja a 15 éves távlati terv kidolgozásához.

mintegy előtanulmányként elkészültek a mű alapkonceptiói, amelyeket körülbelül 20 szakmai bizottság, majd az omfb plénuma megvitatott. az anyagot rövidesen publikálják, hogy a helyzetértékeléseket, az elképzeléseket a legszélesebb szakmai közönség megismerje, kifejtthesse véleményét, előterjeszthesse javaslatait.

a vitában részt vett szakemberek megállapították, hogy az iparilag legerősebb országokban a fejlődés fő iránya a termelési folyamatok integrálása, a munkaeszközök részleges vagy teljes automatizálása, s a nagytömegű gyártásnál a szerelés automatizálása is erősen teret hódított. a kibernetika és a számítástechnika alkalmazási köre állandóan bővül, kiterjed az államigazgatás, a vállalatvezetés és irányítás területére is. a munkaerő-struktúra is erős változáson megy át: a munkaerőnek egyre nagyobb részét fordítják tervezésre, szerkesztésre, karbantartásra, s ennek megfelelően csökken a termelőmunkában közvetlenül résztvevők aránya.

hazánk adottságait figyelembe véve a szakemberek álláspontja, hogy nálunk a fejlesztést, a tudományos kutatómunkát a legfontosabb területekre, tehát viszonylag szűk körre kell koncentrálni, számolva a szocialista országok együttműködésével, kiemeltakozó gazdasági integrációjával. mindenesetre szükségesnek tartják, hogy dinamikusabban fejlesszük az adottságainknak legmegfelelőbb ágazatokat, a többi között az energetikai, a petrokémiai ipart, az automatizálást és a számítástechnikát, mégpedig oly módon, hogy ehhez, legalábbis részben, az ipari háttérrel is megteremt-

sik.
/folyt.köv./

- 1 -